

KONGRES
EDUKACJI
EKONOMICZNEJ

POZIOM WIEDZY EKONOMICZNEJ POLAKÓW 2026

edycja IX | BADANIE

Organizatorzy:

Partner badania:

Informacje o badaniu

Badanie „Poziom wiedzy ekonomicznej Polaków” to jedno z najchętniej cytowanych w mediach opracowań w tym obszarze tematycznym. Realizowane jest corocznie od 2018 r. przez Fundację Warszawski Instytut Bankowości oraz Fundację GPW – czołowe NGO w Polsce w obszarze edukacji ekonomicznej.

W tegorocznym badaniu poszerzony został zakres diagnozy, która dotyczy teraz m.in. samooceny i rzeczywistego poziomu wiedzy finansowej w różnych obszarach, preferencji, wyzwań i oczekiwań społecznych w obszarze szeroko rozumianej wiedzy na temat finansów osobistych, bankowości i inwestowania oraz powiązanych z nią postaw, przekonań i zachowań oszczędnościowych i inwestycyjnych Polaków.

- autorzy:
- dr Michał Polak (WIB)** – pomysłodawca badania, współautor
 - dr hab. Katarzyna Sekścińska prof. UW** (Uniwersytet Warszawski) – współautorka i koordynatorka, konsultacja naukowa
 - Alina Bączar (FGPW)** – współautorka

Technika	CAWI –Computer Assisted Web Interviews
Termin badania	19–22 lutego 2026 r.
Charakterystyka próby	Próba ogólnopolska dorosłych Polaków, reprezentatywna dla populacji pod względem płci, wieku i lokalizacji (województwo i klasa wielkości miejscowości)
Wielkość próby	n=1099

Nota metodologiczna

- ▶ Zgodnie z założeniami badanie zostało przeprowadzone z zastosowaniem techniki badań ilościowych – standaryzowanego wywiadu internetowego wspomaganego komputerowo (ang. Computer Assisted Web Interview / CAWI).

OPIS DOBORU PRÓBY

→ Badanie zrealizowano w lutym 2026 roku wśród mieszkańców Polski w wieku 18–65 lat. W badaniu wzięło udział 1099 osób. Próba miała charakter ogólnopolski i została dobrana w taki sposób, aby zapewnić reprezentatywność wyników dla populacji ludności Polski w wieku 18+ pod względem płci, wieku oraz miejsca zamieszkania (wielkości miejscowości).

→ Zastosowano wielostopniowe losowanie próby w warstwach.

Warstwy losowania:

- płeć
- przedział wiekowy (18–24, 25–34, 35–44, 45–54, 55–65)
- klasa miejscowości (wieś, miasto poniżej 20 tys. mieszkańców, od 20 do 99 tys. mieszkańców, od 100 do 500 tys. mieszkańców, 500 tys. mieszkańców i więcej).

Próba została zebrana w całości w założonych warstwach losowania, dzięki czemu nie było potrzeby doważenia danych.

Respondenci – struktura próby

PŁEĆ

- Mężczyzna
- Kobieta

WYKSZTAŁCENIE

- Podstawowe / zawodowe
- Średnie
- Wyższe

WIEK

- 18-24
- 25-35
- 36-45
- 46-55
- 56-65

ZAMIESZKANIE

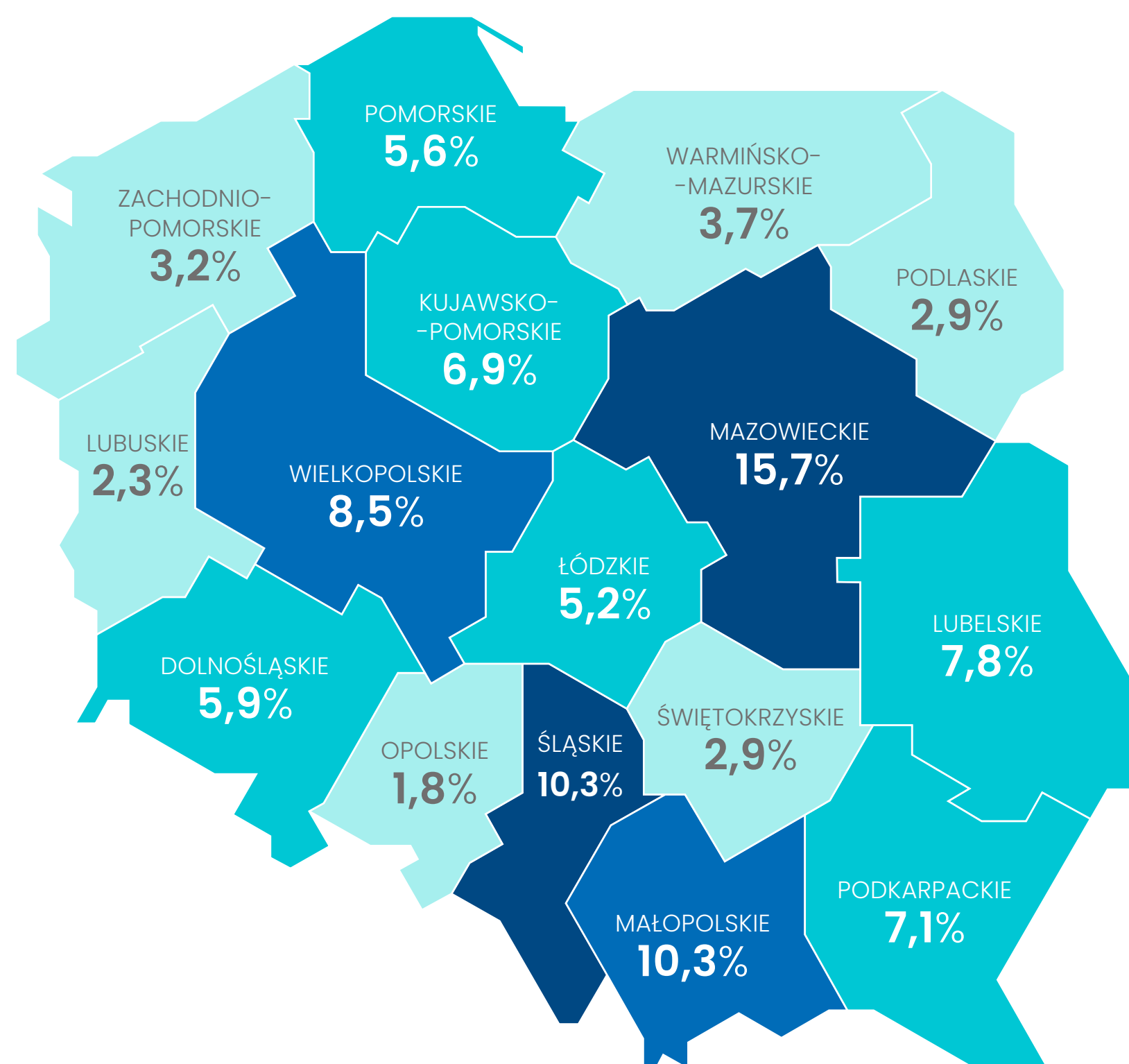

- Miasto powyżej 500 tys. mieszkańców
- Miasto od 100 tys. do 500 tys. mieszkańców
- Miasto od 20 tys. do 99 tys. mieszkańców
- Miasto do 20 tys. mieszkańców
- Wieś

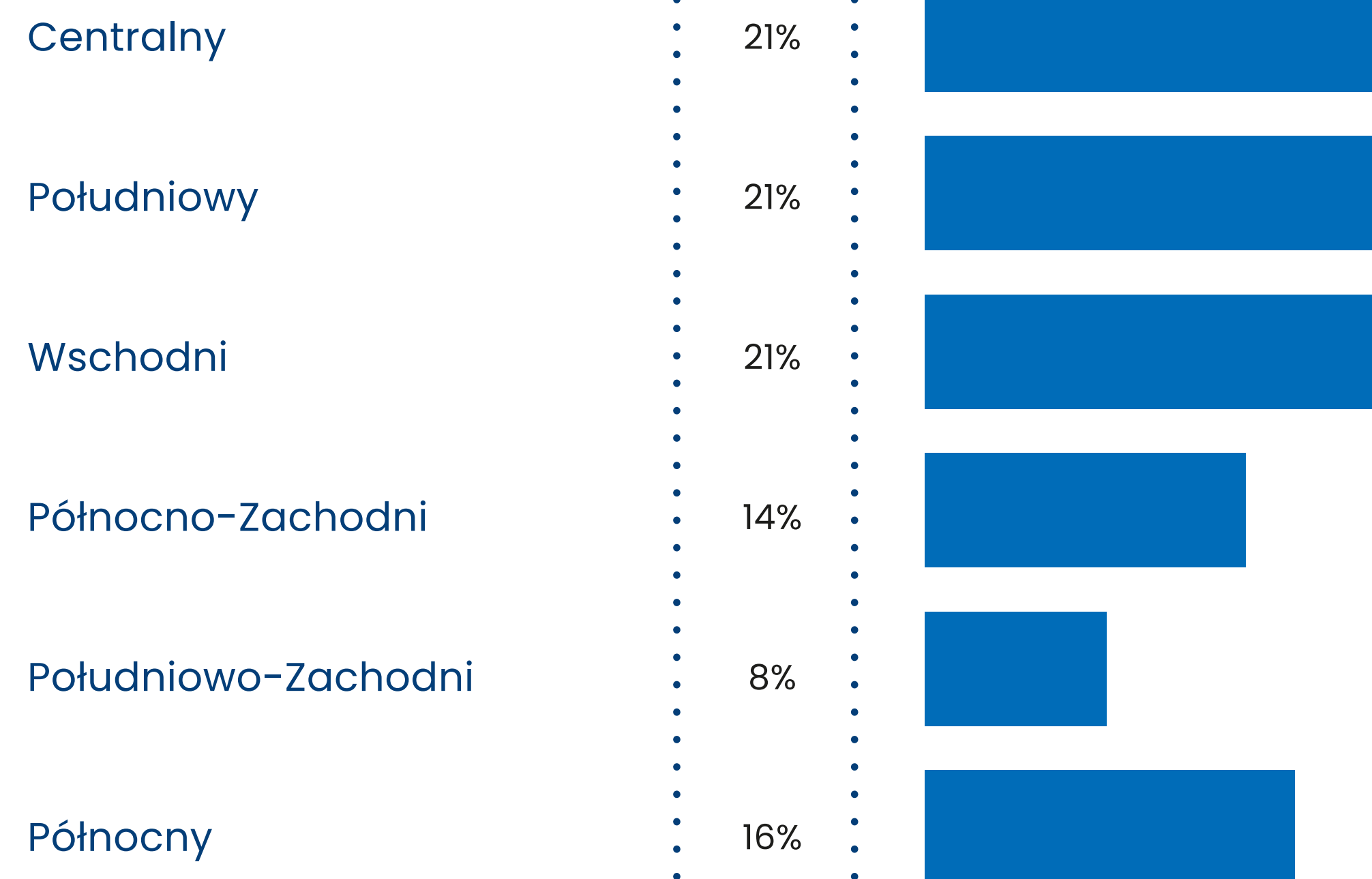

Respondenci – struktura próby

WOJEWÓDZTWO

MAKROREGION GUS

Podsumowanie wyników

Poczucie bezpieczeństwa finansowego

.....

- 41% Polaków czuje się dziś bezpiecznie finansowo, a 24% raczej lub zdecydowanie nie.
- Najważniejsze czynniki bezpieczeństwa to stabilność zatrudnienia (49%) i posiadanie poduszki finansowej (41%).
- Co trzeci badany wskazuje dochód jako kluczowy element poczucia bezpieczeństwa.
- Czynniki zewnętrzne (ceny, sytuacja gospodarcza i społeczno-polityczna) mają mniejsze znaczenie (około 17-20%).
- Starsi respondenci (46+) i osoby ze średnim wykształceniem czują się minimalnie mniej bezpiecznie, ale różnice są niewielkie.
- Ostatnie 12 miesięcy zwiększyły przede wszystkim świadomość potrzeby oszczędzania, ograniczania wydatków i planowania przyszłości (około 30% wskazań).

Podsumowanie wyników

Zdobywanie wiedzy finansowej

.....

- 52% Polaków nie podejmuje celowych działań w celu poszerzania wiedzy finansowej; informacje pozyskują głównie przypadkowo.
- Najaktywniej poszukiwane tematy to: oszczędzanie, zarządzanie budżetem, bezpieczeństwo cyfrowe i płatności bezgotówkowe (min. 50%).
- Polacy samodzielnie inicjują zdobywanie wiedzy najczęściej w obszarze oszczędzania (20%) i zarządzania budżetem domowym (17%).
- Internet pozostaje głównym źródłem wiedzy finansowej, z wyraźnym podziałem pokoleniowym na kanały: blogi (25–34 lata), strony instytucji (55–65 lat), media społecznościowe (18–24 lata).
- Eksperti finansowi są najczęściej wskazywani jako źródło wiedzy (47%), następnie rodzina/znajomi (38%) i własne doświadczenie (37%).
- Rola mediów i twórców cyfrowych jest uzupełniająca, ale nie fundamentalna w budowaniu wiedzy.

Podsumowanie wyników

Wiedza finansowa – samoocena i fakty

.....

- Średnia samoocena wiedzy finansowej Polaków to 2,9/5; dominują oceny przeciętne.
- Najwyżej oceniana jest wiedza dotycząca zarządzania budżetem, oszczędzania, płatności bezgotówkowych.
- Najniżej oceniana jest wiedza z zakresu: przedsiębiorczości, GPW, inwestowania – dominuje poczucie braków w obszarach bardziej złożonych i ryzykownych.
- Rzeczywista znajomość instrumentów inwestycyjnych jest ograniczona; najlepiej znane są obligacje skarbowe (40%) i akcje (39%).
- Złożone produkty (ETF, opcje, kontrakty terminowe) są słabiej rozpoznawane, 41-49% Polaków nigdy o nich nie słyszało, a pełną znajomość deklaruje mniej niż 13%.
- Podobnie, dodatkowe produkty emerytalne (IKE, IKZE, PPE, PPK) są znane w nazwie, ale szczegółowa wiedza jest ograniczona (26-36% dokładnie wie, czym są).

Podsumowanie wyników

Potrzeba wiedzy finansowej

.....

- Największe braki wiedzy dotyczą kryptowalut (32%), funkcjonowania GPW (26%) oraz inwestowania i rynku finansowego (25%).
- Obszary systemowe (podatki 17%, system emerytalny 18%) i inwestycyjne są częściej postrzegane jako problematyczne niż codzienne finanse (oszczędzanie 7%, płatności bezgotówkowe 5%).
- Kompetencje finansowe oceniane są najczęściej jako równie istotne jak inne kluczowe umiejętności. Większą wagę niż finansom przypisuje się najczęściej logicznemu myśleniu, samorozwojowi, komunikacji i współpracy. Kompetencje najczęściej postrzegane jako mniej istotne niż finansowe to znajomość kultur i języków obcych.
- Wiedza ekonomiczna kojarzona jest głównie z bezpieczeństwem finansowym, lepszymi warunkami życia, efektywnym oszczędzaniem i inwestowaniem.

Podsumowanie wyników

Zachowania oszczędnościowe i inwestycyjne

.....

- 50% Polaków oszczędza pieniądze, 21% oszczędza i inwestuje, a 26% w ogóle nie oszczędza ani nie inwestuje.
- 48% trzyma oszczędności na lokatach lub kontach oszczędnościowych, 28% na kontach bieżących, 19% w domu; inwestycje w akcje, fundusze, ETF, kryptowaluty cieszą się znacznie mniejszym zainteresowaniem (2–8%).
- Najczęstsze cele oszczędzania Polaków to zabezpieczenie przyszłości/przygotowanie na emeryturę (61% i 39%), wypoczynek (30%) i wyposażenie domu (23%).
- Cele inwestycyjne koncentrują się na zabezpieczeniu przyszłości (57%) i elastycznym dysponowaniu środkami (50%); cele konsumpcyjne mają mniejsze znaczenie (10–23%).
- W przypadku inwestowania na cele emerytalne dominują obligacje skarbowe, IKE i PPK (27–29%), natomiast produkty takie jak ETF, akcje, kontrakty terminowe czy kryptowaluty, są częściej pomijane.

Podsumowanie wyników

Inwestowanie na rynku kapitałowym

.....

- 26% Polaków inwestuje na rynku kapitałowym, a 48% z nieinwestujących chciałoby rozpocząć inwestowanie, przy czym 32% z nich ma środki, ale niesprzyjające przekonania i obawy ich powstrzymują.
- 84% obecnych inwestorów chciałoby inwestować więcej, połowa z nich może sobie na to pozwolić, ale ograniczają ich różne przekonania i lęki.
- Główne obawy przed inwestowaniem: brak wiedzy (36%), strach przed stratami i ryzykiem (28–31%), brak poduszki finansowej i kapitału początkowego (15–20%).
- Tylko 5–10% badanych obawia się opinii innych lub instytucji finansowych; niewielki odsetek nie ma żadnych obaw.
- Najlepsze sposoby realizacji celów finansowych poprzez inwestycje: akcje (długoterminowe cele i emerytura), obligacje (większe zakupy i niskie ryzyko); jednostki funduszy, IKE/IKZE i ETF jako uzupełnienie strategii długoterminowego budowania majątku.
- Inwestowanie wciąż postrzegane jest jako sposób budowania bezpieczeństwa finansowego, a nie główne narzędzie codziennych wydatków.

Podsumowanie wyników

Główne wnioski

.....

- Polacy wciąż czują ograniczone bezpieczeństwo finansowe i zauważalny brak systematycznej wiedzy ekonomicznej, szczególnie w obszarach inwestycyjnych i emerytalnych.
- Wiedza praktyczna w codziennych finansach (oszczędzanie, zarządzanie budżetem) jest relatywnie dobra, ale większe i bardziej ryzykowne decyzje pozostają obszarem niepewności.
- Główne bariery inwestowania to brak wiedzy, obawy przed stratami i ograniczenia poznawcze, a chęć inwestowania nie zawsze idzie w parze z umiejętnościami.
- Wskazania dotyczące najlepszych sposobów realizacji celów finansowych pokazują, że Polacy preferują tradycyjne i bezpieczne formy oszczędzania, a inwestycje są postrzegane jako narzędzie długoterminowe i do ochrony kapitału.
- Rozwój kompetencji finansowych i edukacja inwestycyjna powinny łączyć wzmacnianie codziennych umiejętności zarządzania finansami z budowaniem pewności w bardziej złożonych produktach i planowaniu emerytalnym, aby realnie zwiększać poczucie bezpieczeństwa finansowego.

POCZUCIE

bezpieczeństwa finansowego

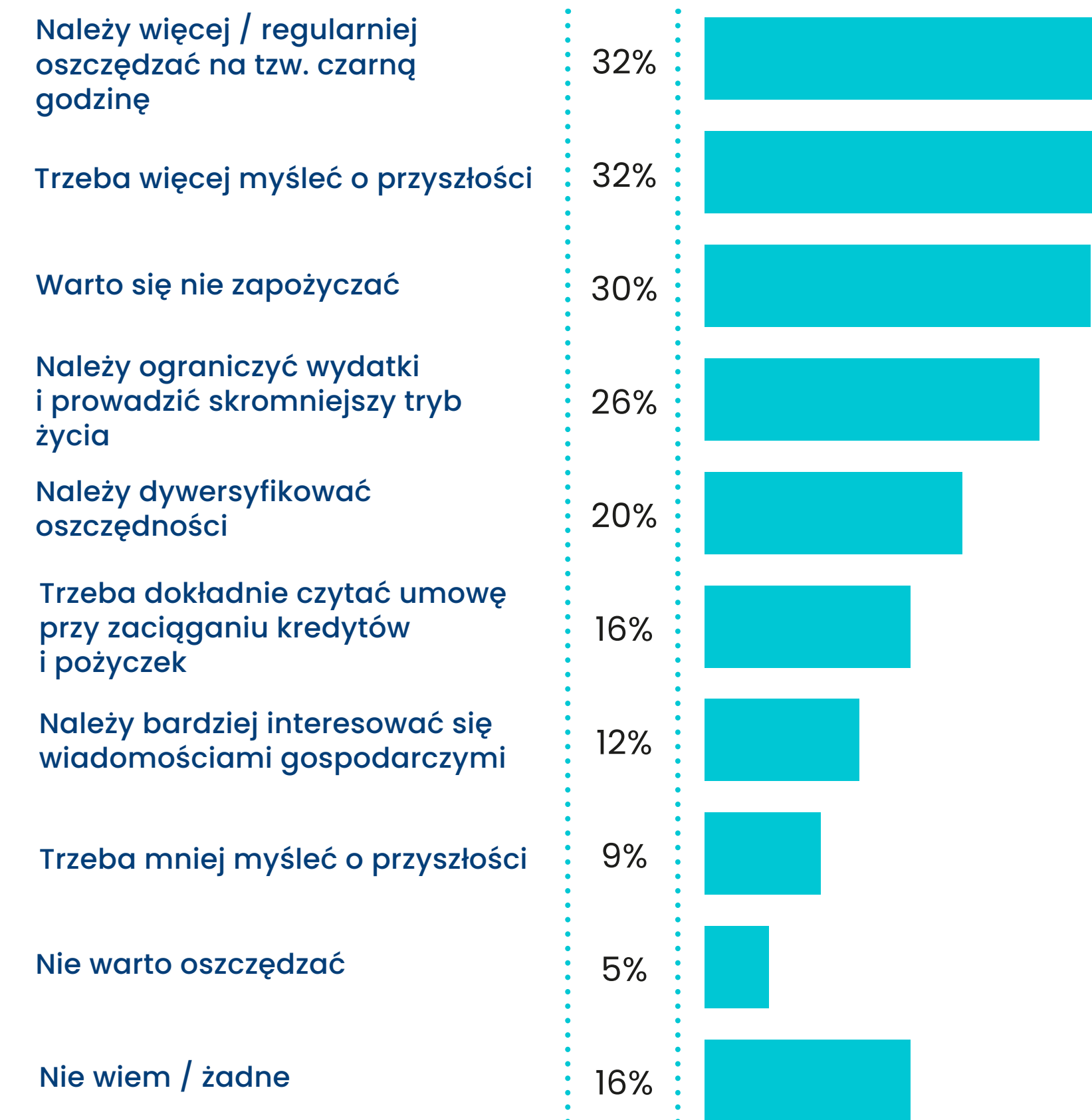
Wnioski dotyczące własnych finansów

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

► Ostatnie dwanaście miesięcy skłoniło Polaków do refleksji, że należy więcej i bardziej regularnie odkładać na czarną godzinę (32%) i co się z tym wiąże, więcej myśleć o przyszłości (32%). Wielu Polaków poczuło potrzebę rozważniejszej konsumpcji, wyrażonej w ograniczaniu zaciąganiu zobowiązań (30%) i ograniczaniu wydatków, żyjąc skromnie (26%). Co piąty Polak dostrzegł też wagę dywersyfikacji oszczędności.

Istotnie wyżej w populacji ↑

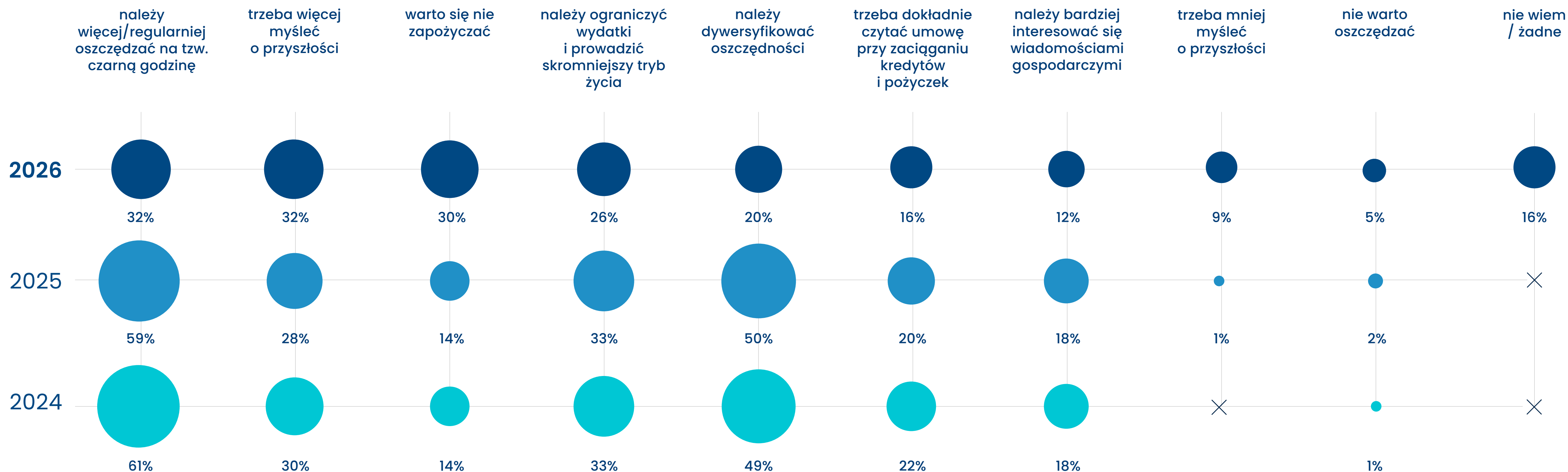
Należy więcej / regularnie oszczędzać na tzw. czarną godzinę	pleć: kobiety; wiek: 35-44 lata, wykształcenie: wyższe
Nie warto oszczędzać	pleć: mężczyźni
Trzeba więcej myśleć o przyszłości	wielkość miejscowości: średnie miasto (20-99 tys. mieszkańców)
Wolę się nie zapożyczać	wielkość miejscowości: duże miasto (100-500 tys. mieszkańców)

Pytanie: Jakie najważniejsze wnioski dotyczące własnych finansów wyciąga Pan/Pani dla siebie po ostatnich 12 miesiącach? (wielowyborowe)

Wnioski dotyczące własnych finansów

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

Pytanie: Jakie najważniejsze wnioski dotyczące własnych finansów wyciąga Pan/Pani dla siebie po ostatnich 12 miesiącach? (wielowyborowe)

Poczucie bezpieczeństwa finansowego

► Mniej niż połowa Polaków (41%) czuje się dziś bezpiecznie finansowo, podczas gdy 24% raczej lub zdecydowanie nie czuje się bezpiecznie. Osoby w wieku 46 lat i więcej oraz o średnim wykształceniu czują się nieco mniej bezpiecznie finansowo, choć różnica jest istotna statystycznie, to na poziomie interpretacji wyniku, jest minimalna.

24%
zdecydowanie
i raczej nie

41%
zdecydowanie
i raczej tak

- Zdecydowanie nie
- Raczej nie
- Trochę tak, a trochę nie
- Raczej tak
- Zdecydowanie tak

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

PŁEĆ

kobieta
mężczyzna

3,2
3,1

WIEK

18-24
25-34
35-44
45-54
55-64

3,3
3,2
3,2
3,1
3,1

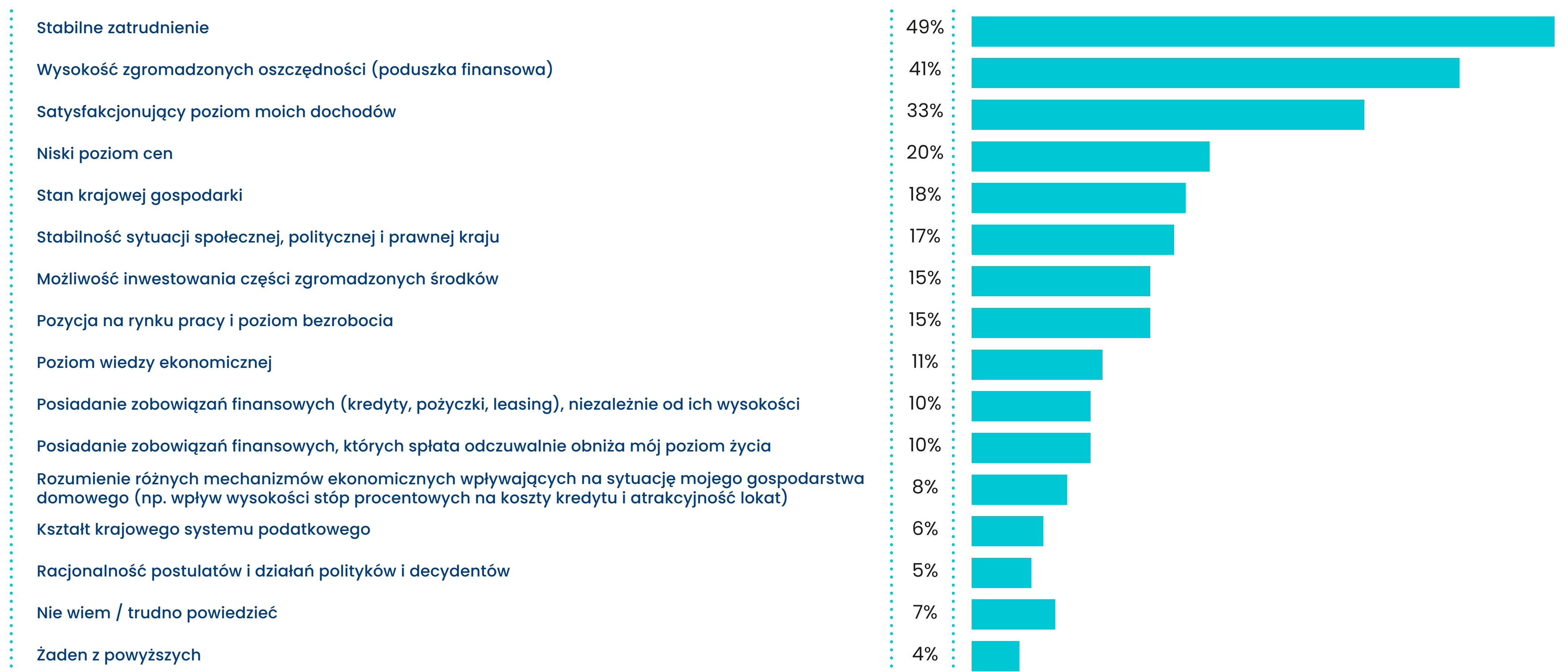
WYKSZTAŁCENIE

podst./zawodowe
średnie
wyższe

3,1
3,0
3,3

Poczucie bezpieczeństwa finansowego

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

Pytanie: Które z poniższych czynników najbardziej kształtują Pana/i poczucie bezpieczeństwa ekonomicznego? (wielowyborowe)

Poczucie bezpieczeństwa finansowego

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

- Poczucie bezpieczeństwa finansowego jest dziś postrzegane przez pryzmat stabilności zatrudnienia, co wskazuje niemal połowa badanych (49%) oraz posiadania poduszki finansowej (41%). Na trzecim miejscu znajduje się satysfakcjonujący poziom dochodów wskazywany przez co trzecią osobę. Czynniki zewnętrzne jak poziom cen (20%) i stabilność krajowej gospodarki (18%) i sytuacji społecznej, politycznej i prawnej kraju (17%) są wskazywane rzadziej, nie częściej niż przez co piątą osobę.

Istotnie wyżej w populacji ↑

Stabilne zatrudnienie	pleć: kobieta; wiek: 45-54 lata; wykształcenie: wyższe
Wysokość zgromadzonych oszczędności (poduszka finansowa)	pleć: kobieta; wielkość miejscowości zamieszkania: 100-500 tys.mieszkańców; wykształcenie: wyższe
Satysfakcjonujący poziom moich dochodów	wiek: 55-65 lat; wykształcenie: wyższe
Stan krajowej gospodarki	pleć: mężczyzna; wiek: 55-65 lat
Stabilność sytuacji społecznej, politycznej i prawnej kraju	wiek: 55-65 lat; wielkość miejscowości zamieszkania:miasto 20-99 tys.mieszkańców
Możliwość inwestowania części zgromadzonych środków	wielkość miejscowości zamieszkania: miasto 20-99 tys.mieszkańców
Pozycja na rynku pracy i poziom bezrobocia	pleć: mężczyzna; wiek: 35-44 lata
Poziom wiedzy ekonomicznej	wielkość miejscowości zamieszkania: 100-500 tys.mieszkańców
Posiadanie zobowiązań finansowych, których spłata odczuwalnie obniża mój poziom życia	pleć: kobieta; wykształcenie: średnie
Rozumienie mechanizmów ekonomicznych wpływających na sytuację mojego gospodarstwa domowego	wiek: 18-24 lata; wielkość miejscowości zamieszkania: powyżej 500 tys.mieszkańców; wykształcenie: wyższe

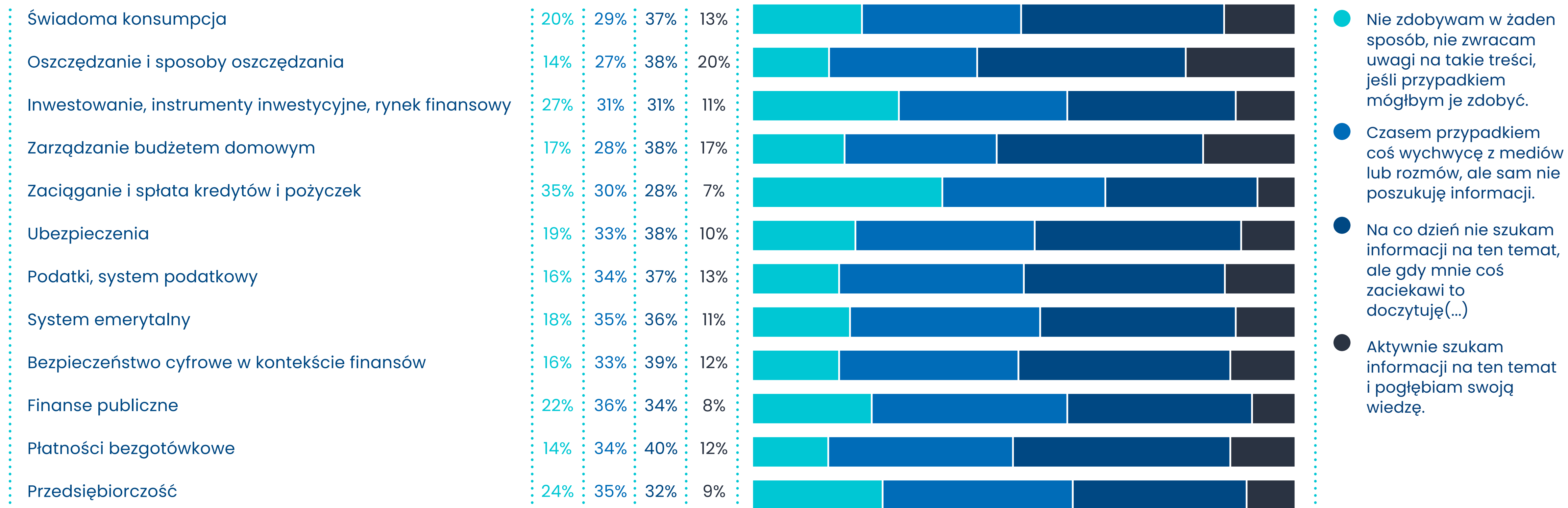
Pytanie: Które z poniższych czynników najbardziej kształtują Pana/i poczucie bezpieczeństwa ekonomicznego? (wielowyborowe)

ZDOBYWANIE

wiedzy

Sposoby zdobywania wiedzy

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

Pytanie: W jaki sposób zdobywa Pan/i wiedzę w poniższych obszarach?

Sposoby zdobywania wiedzy

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

- ▶ Uśredniając wyniki dla wszystkich analizowanych obszarów, 52% Polaków nie podejmuje celowych działań w celu zdobywania wiedzy finansowej, ograniczając się do informacji przyswajanych przypadkowo. Najrzadziej deklarują poszerzanie wiedzy w obszarach związanych z zaciąganiem i spłatą zobowiązań finansowych, inwestowaniem, finansami publicznymi oraz przedsiębiorczością.

Z drugiej strony istnieją tematy, w których Polacy relatywnie częściej poszukują informacji. Należą do nich oszczędzanie, zarządzanie budżetem domowym, bezpieczeństwo cyfrowe oraz płatności bezgotówkowe – w każdym z tych obszarów aktywność deklaruje co najmniej połowa badanych.

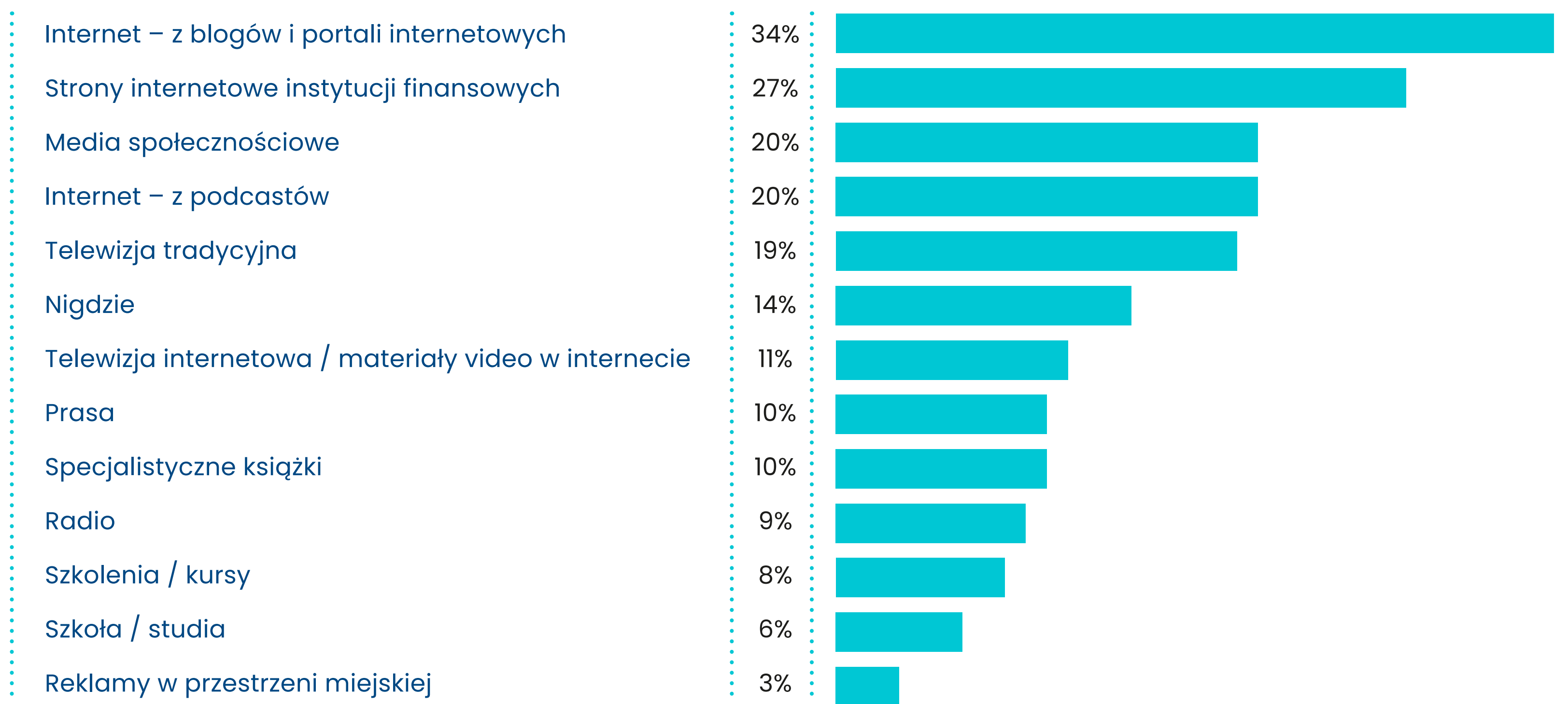
Jeśli jednak uwzględnić wyłącznie osoby, które samodzielnie i bez zewnętrznych impulsów inicjują poszukiwanie wiedzy, najczęściej dotyczy to oszczędzania (20%) oraz zarządzania budżetem domowym (17%). Są to więc przede wszystkim te obszary, które bezpośrednio odnoszą się do codziennych decyzji finansowych i pozostają stale obecne w doświadczeniu gospodarstw domowych.

Istotnie wyżej w populacji ↑

Aktywnie szukam informacji na ten temat i pogłębiam wiedzę	płeć: mężczyźni, wielkość miejsca zamieszkania: 100–500 tys. mieszkańców; wykształcenie: wyższe
Nie zdobywam w żaden sposób, nie zwracam uwagi na takie treści, jeśli przypadkiem mógłbym je zdobyć	wiek: 55–64 lata

Źródła wiedzy ekonomicznej

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

Pytanie: Skąd najczęściej czerpie Pan/Pani wiedzę z zakresu finansów / ekonomii? (wielowyborowe)

Źródła wiedzy ekonomicznej

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

- ▶ Internet pozostaje niekwestionowanym liderem wśród źródeł wiedzy finansowej we wszystkich grupach wiekowych, jednak w obrębie najczęściej wskazywanych źródeł internetowych wyraźnie zarysowują się różnice pokoleniowe. Każde z trzech najpopularniejszych źródeł jest bowiem najchętniej wybierane przez inną grupę wiekową. Blogi i portale internetowe (34% wskazań) dominują przede wszystkim wśród osób w wieku 25–34 lata, które najczęściej sięgają po eksperckie treści publikowane online. Strony internetowe instytucji finansowych (27%) są z kolei relatywnie najpopularniejsze wśród starszych dorosłych (55–65 lat), co może wskazywać na większe zaufanie do oficjalnych, instytucjonalnych źródeł informacji. Natomiast media społecznościowe (20%) stanowią najczęściej kluczowe źródło wiedzy dla najmłodszych respondentów (18–24 lata), którzy w największym stopniu korzystają z dynamicznych i skróconych form przekazu. Wyniki te pokazują, że choć Internet jako całość jest wspólnym mianownikiem dla wszystkich pokoleń, preferowane kanały dostępu do treści finansowych różnicują się wyraźnie w zależności od wieku odbiorców.

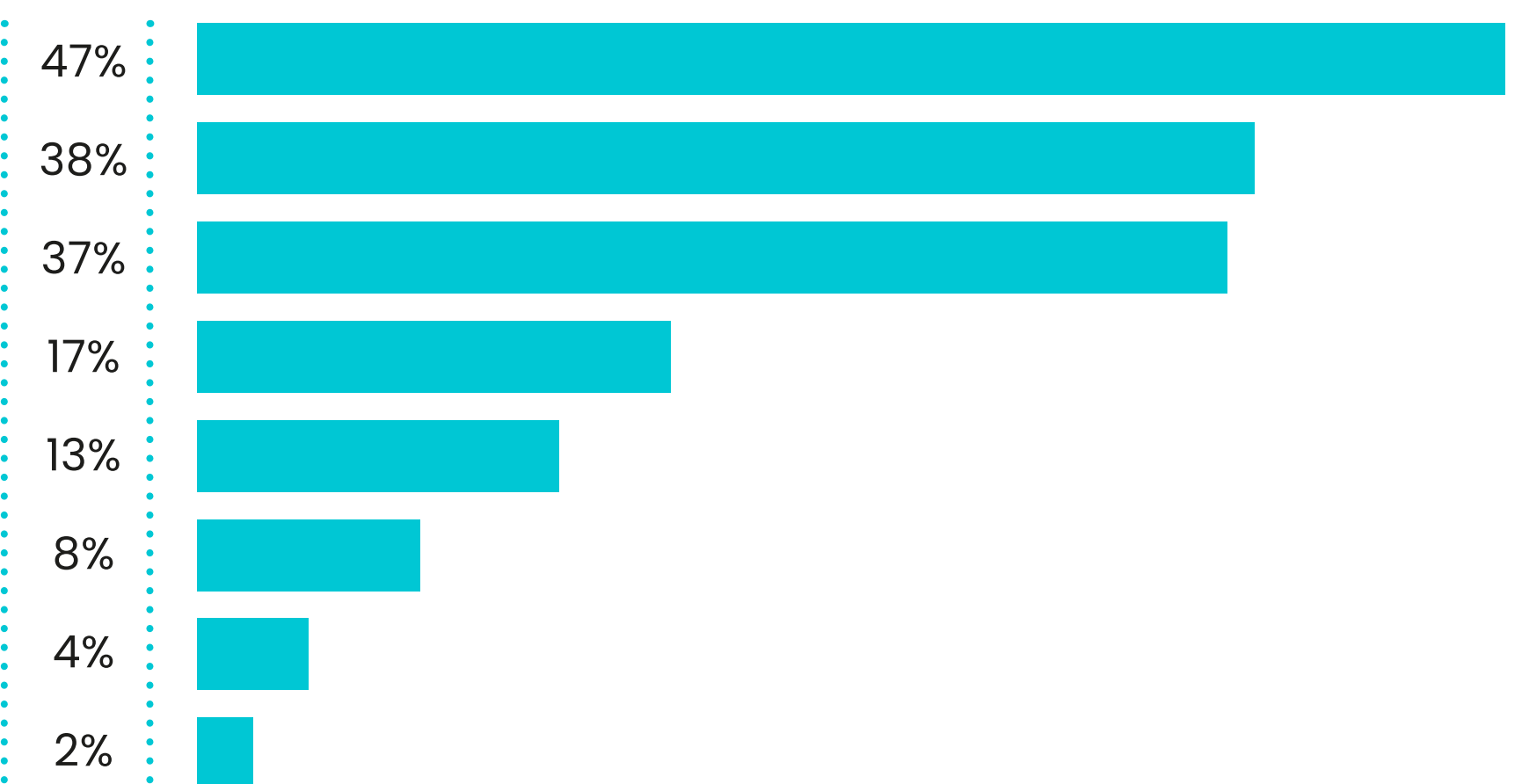
Istotnie wyżej w populacji ↑

Internet – z blogów i portali internetowych	wiek: 25–34 lata i wykształcenie wyższe
Strony internetowe instytucji finansowych	wiek: 55–65 lat
Media społecznościowe	wiek: 18–24 lata
Prasa	wiek: 45–54 lata
Radio	pleć: mężczyźni
Szkoła / studia	wiek: 18–24 lata
Nigdzie	wieś

Źródła wiedzy ekonomicznej

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

- Eksperci / doradcy finansowi / pracownicy instytucji finansowych
- Rodzina i znajomi
- Bazuję na własnych doświadczeniach / własnej intuicji
- Blogerzy finansowi
- Dziennikarze / ludzie mediów
- Blogerzy / influencerzy niebędący ekspertami finansowymi (np. celebryci)
- Politycy
- Inne osoby

Źródła wiedzy ekonomicznej

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

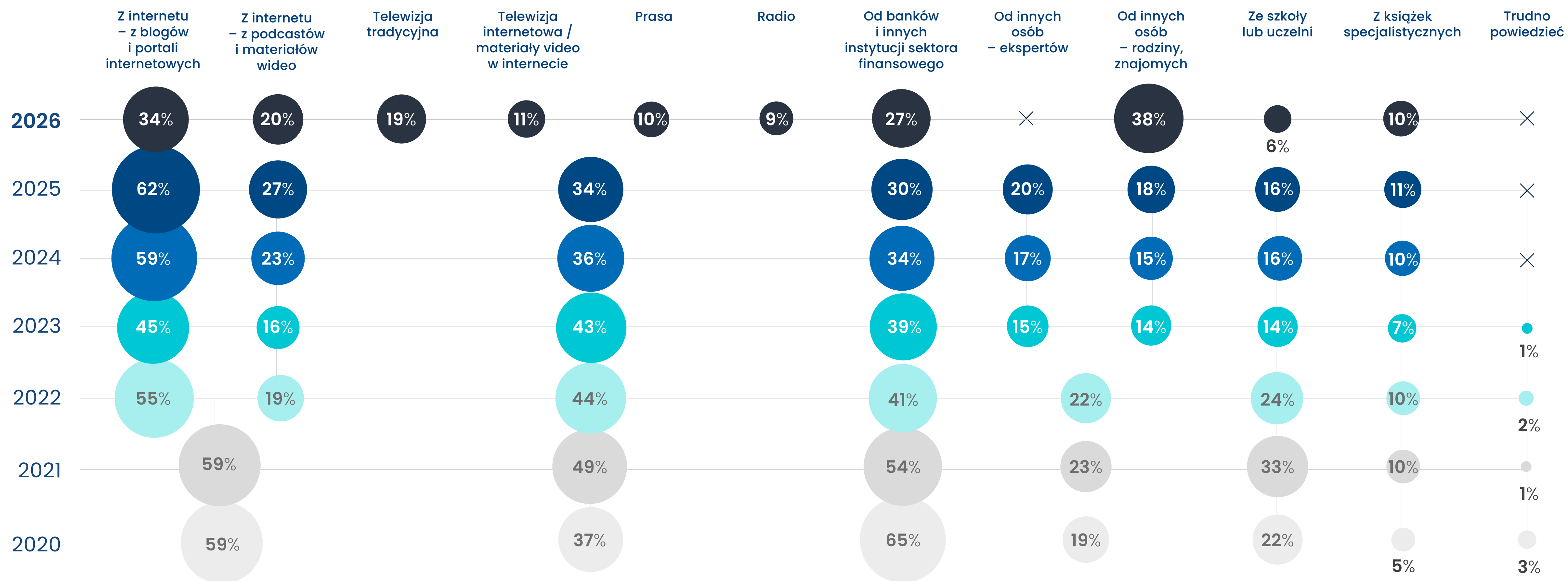
- ▶ Polacy najczęściej deklarują, że wiedzę ekonomiczną czerpią od ekspertów finansowych (47% badanych). Na kolejnych miejscach, z bardzo zbliżonym wynikiem, znajdują się rodzina i znajomi (38%) oraz własne doświadczenia i intuicja (37%). Oznacza to, że obok autorytetu profesjonalistów istotną rolę odgrywają także nieformalne sieci społeczne oraz indywidualne praktyki i obserwacje. Duże znaczenie mają również twórcy cyfrowi i przedstawiciele mediów, jednak ich rola jest wyraźnie mniej kluczowa niż w przypadku trzech dominujących kategorii źródeł wiedzy.

Struktura odpowiedzi wskazuje na współistnienie dwóch porządków budowania wiedzy ekonomicznej, tj. formalnego, opartego na autorytecie ekspertów oraz nieformalnego, zakorzenionego w relacjach społecznych i osobistym doświadczeniu. Media i twórcy internetowi pełnią funkcję uzupełniającą, lecz nie stanowią głównego punktu odniesienia w procesie kształtowania wiedzy finansowej.

Istotnie wyżej w populacji ↑

Eksperci / doradcy finansowi / pracownicy instytucji finansowych	wiek: 35-44 lata i 55-65 lat
Rodzina i znajomi	wiek: 18-24 lata
Bazuję na własnych doświadczeniach / własnej intuicji	pleć: mężczyźni; wiek: 45-54 lata i 55-65 lat
Blogerzy finansowi	wiek: 25-34 lata
Blogerzy / influencerzy niebędący ekspertami finansowymi	pleć: mężczyźni; wiek: 18-24 lata; 25-34 lata
Politycy	wiek: 18-24 lata

Źródła wiedzy ekonomicznej

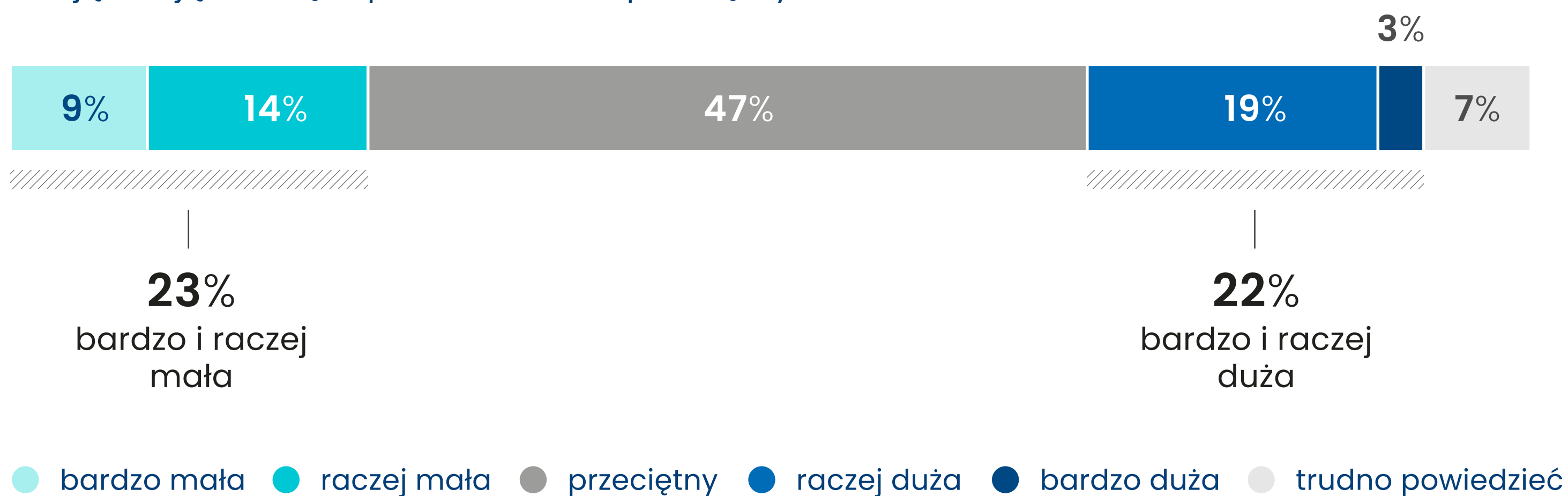
Pytanie: Skąd najczęściej czerpie Pan/Pani wiedzę z zakresu finansów / ekonomii? (wielowyborowe)

WIEDZA FINANSOWA

samoocena i fakty

Samooceena wiedzy ekonomicznej

► Średnia samooceena wiedzy finansowej Polaków wskazuje, że oceniają ją oni jako przeciętną (2,9 w 5-stopniowej skali). Jednocześnie 23% badanych uznaje swoją wiedzę za bardzo lub raczej małą, a 22% – za bardzo lub raczej dużą, co pokazuje wyraźne zróżnicowanie indywidualnych ocen. Kobiety, osoby powyżej 55. roku życia oraz respondenci z wykształceniem podstawowym przeciętnie oceniają swoją wiedzę finansową niżej niż pozostałe grupy. Choć różnice te są statystycznie istotne, ich skala nie jest duża – na poziomie interpretacyjnym wszystkie grupy lokują swoją wiedzę w przedziale ocen przeciętnych.

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

PŁEĆ

kobieta	2,8
mężczyzna	3,0

WIEK

18-24	2,9
25-35	3,0
35-45	2,9
45-55	2,9
55-65	2,8

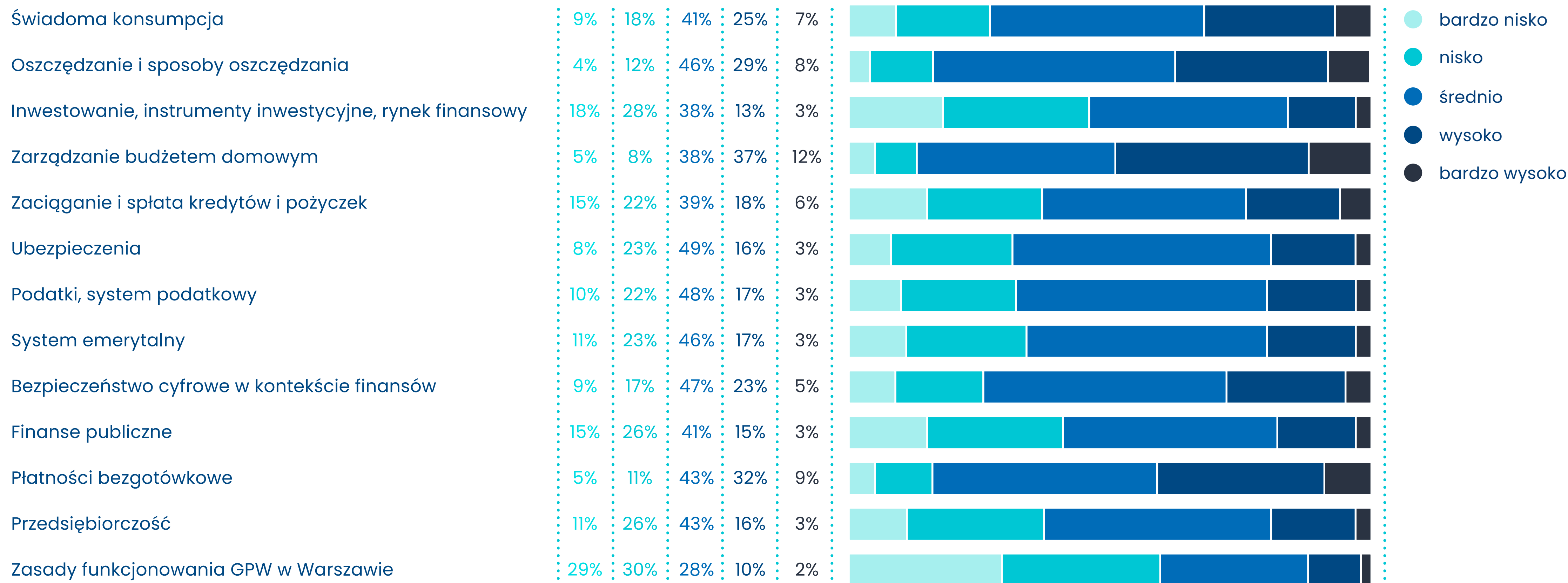
WYKSZTAŁCENIE

podst./zawodowe	2,9
średnie	2,8
wyższe	3,0

Pytanie: Jak ogólnie ocenia Pan/Pani swoją wiedzę w zakresie finansów/ekonomii (m.in. zarządzania osobistymi finansami, korzystania z usług bankowych i znajomości zasad funkcjonowania gospodarki), w kontekście osobistych potrzeb w tym zakresie? (skala 1-5)

Samooceena wiedzy finansowej w różnych obszarach

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

Samooceńa wiedzy finansowej w różnych obszarach

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

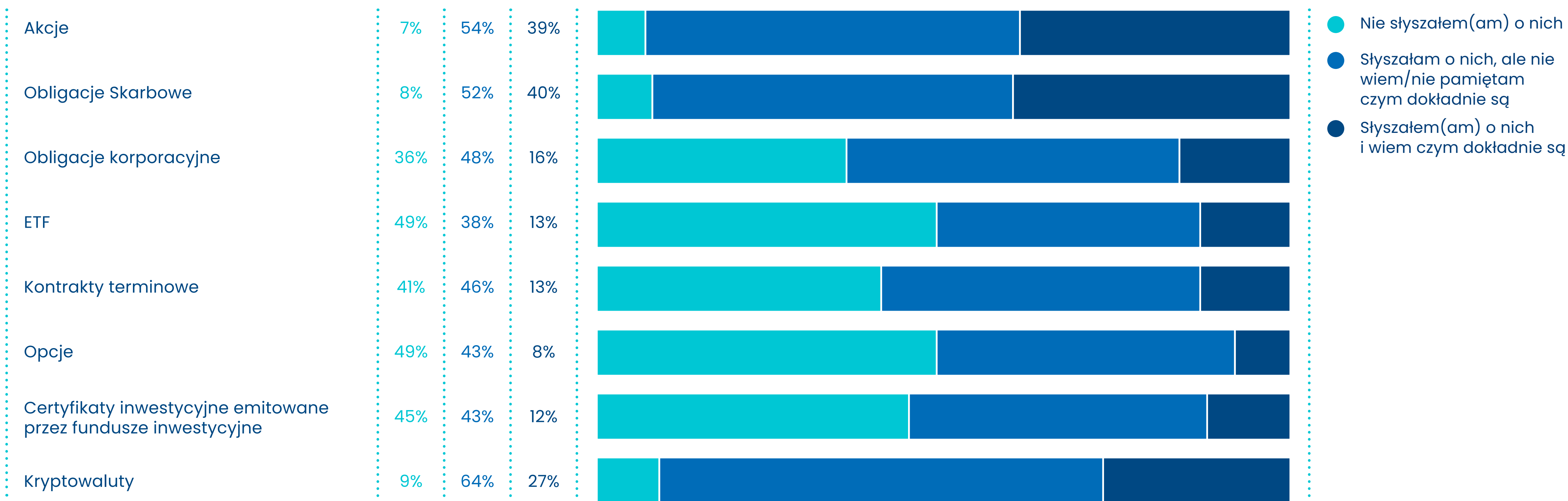
- ▶ Respondenci najczęściej oceniają swoją wiedzę finansową jako średnią. We wszystkich analizowanych obszarach funkcjonowania finansowego dominuje ocena swojej wiedzy jako średniej (zwykle ok. 38–49% wskazań). Najwyżej oceniana jest wiedza dotycząca zarządzania budżetem domowym, oszczędzania oraz płatności bezgotówkowych, gdzie relatywnie wysoki jest odsetek ocen „wysoko” i „bardzo wysoko”. Najniższe samooceny dotyczą natomiast przedsiębiorczości, funkcjonowania GPW oraz inwestowania, gdzie częściej pojawiają się wskazania „nisko” i „bardzo nisko”. Wyniki sugerują, że Polacy czują się pewniej w obszarach związanych z codziennymi finansami niż w tematach bardziej systemowych i inwestycyjnych.

Istotnie wyżej w populacji ↑

Wyższa średnia w populacji	pleć: mężczyźni, wielkość miejsca zamieszkania: miasto powyżej 500 tys. mieszkańców; wykształcenie: wyższe
Niższa średnia w populacji	wieś

Samooceena wiedzy dotyczącej instrumentów inwestycyjnych

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

Pytanie: W jakim stopniu znane sa Ci nizej wymienione instrumenty finansowe?

Samocena wiedzy dotyczącej instrumentów inwestycyjnych

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

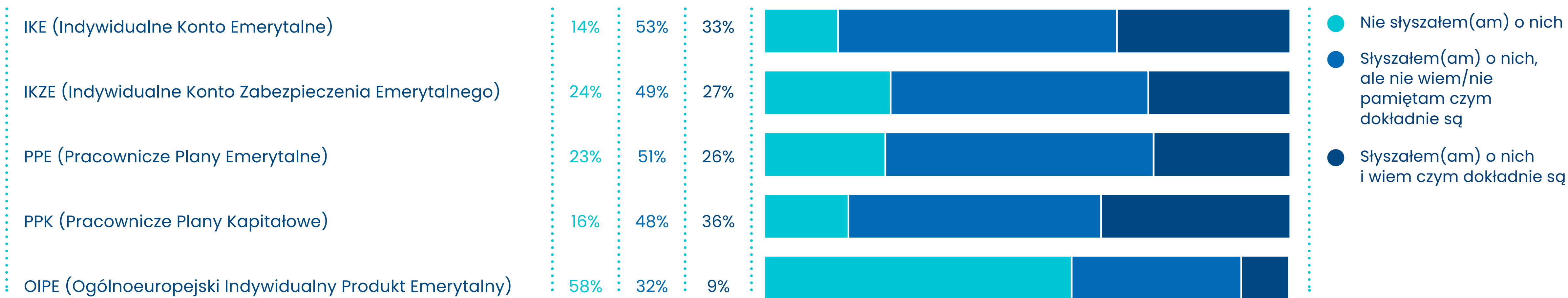
- ▶ Deklarowana znajomość instrumentów inwestycyjnych jest silnie zróżnicowana i w większości przypadków ma charakter powierzchowny. Najlepiej rozpoznawalne są obligacje skarbowe (40% deklaruje, że wie dokładnie, czym są) oraz akcje (39%), co wskazuje na relatywnie wysoką świadomość podstawowych instrumentów rynku kapitałowego.

W przypadku bardziej złożonych produktów – takich jak ETF-y, opcje, kontrakty terminowe czy certyfikaty inwestycyjne – odsetek osób, które w ogóle o nich nie słyszały, jest bardzo wysoki (41–49%), a deklarowana pełna znajomość nie przekracza 13%. Wyjątkiem są kryptowaluty, o których słyszała zdecydowana większość badanych, jednak tylko 27% twierdzi, że wie dokładnie, czym są. Wyniki pokazują, że świadomość nazw instrumentów inwestycyjnych jest relatywnie szeroka, natomiast rzeczywiste zrozumienie dotyczy głównie najbardziej tradycyjnych i najczęściej obecnych w debacie publicznej form inwestowania.

Wyższy odsetek znających instrumenty finansowe w populacji:
dla wszystkich instrumentów: płeć: mężczyźni,
certyfikaty inwestycyjne, opcje i kryptowaluty, także wiek: 18–24 lata

Samocena wiedzy na temat inwestycyjnych instrumentów emerytalnych

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

Pytanie: W jakim stopniu znane są Ci niżej wymienione instrumenty finansowe?

Samocena wiedzy na temat inwestycyjnych instrumentów emerytalnych

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

- ▶ Deklarowana znajomość dodatkowych produktów emerytalnych jest ograniczona i w dużej mierze powierzchowna. Najłabiej rozpoznawalny jest OIPE – 58% badanych w ogóle nie słyszało o tym rozwiązaniu, a jedynie 9% deklaruje, że wie dokładnie, czym ono jest. W przypadku IKE, IKZE, PPE i PPK większość respondentów deklaruje, że słyszała o tych formach oszczędzania, jednak dominują odpowiedzi wskazujące na brak szczegółowej wiedzy (48–53%). Odsetek osób, które nie tylko słyszały o tych produktach, ale także wiedzą, czym dokładnie są, wynosi od 26% (PPE) do 36% (PPK).

Wyniki pokazują, że choć świadomość nazw funkcjonuje w społeczeństwie, rzeczywiste zrozumienie zasad działania dodatkowych instrumentów emerytalnych pozostaje ograniczone.

Wyższy odsetek znających instrumenty finansowe w populacji:

w przypadku PPE i OIPE: płeć: mężczyźni, a w przypadku certyfikatów inwestycyjnych,

w przypadku IKE, PPK, PPE: wiek: 45–54 lata

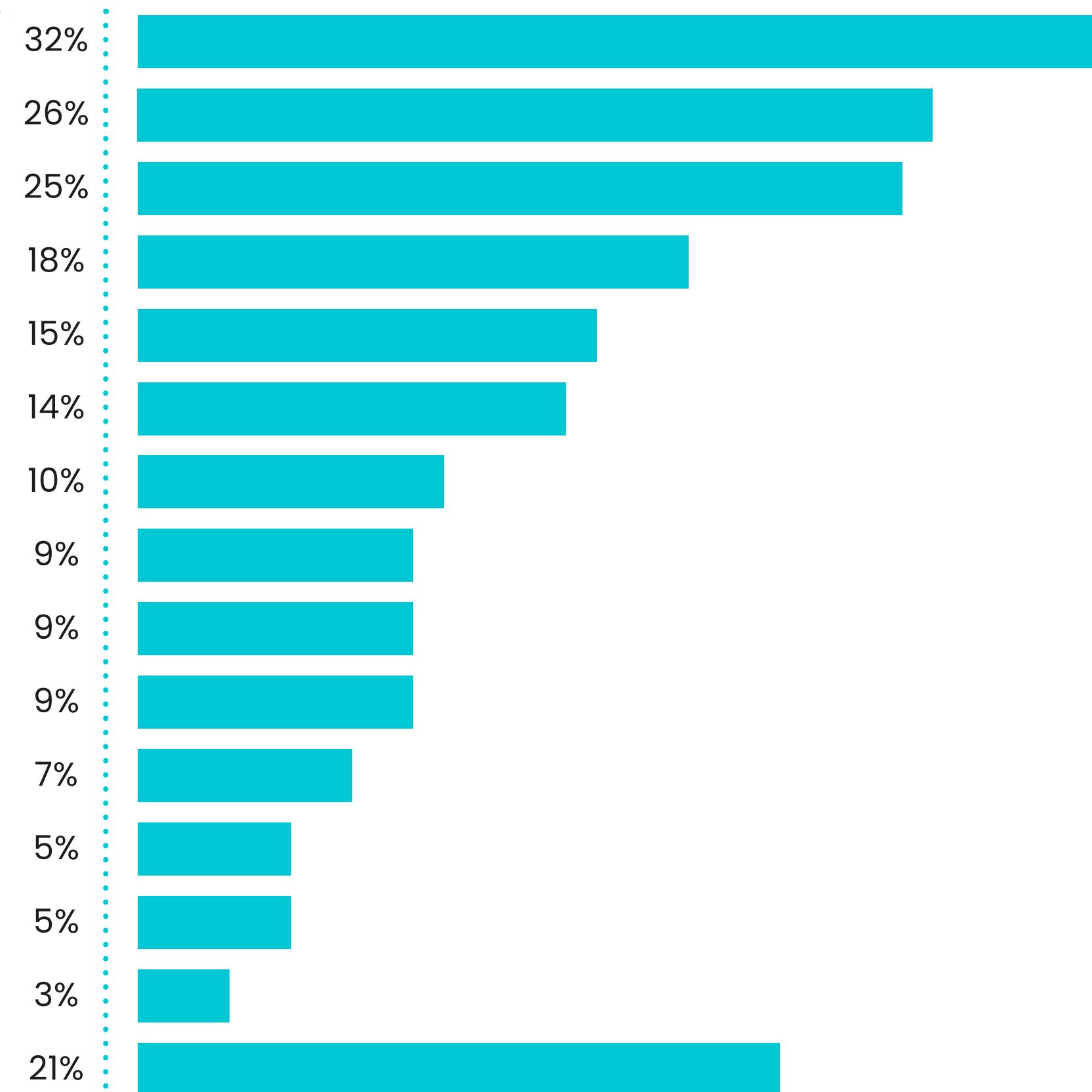
POTRZEBA WIEDZY

i jej znaczenie

Obszary niedoboru wiedzy

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

- Kryptowaluty
- Zasady funkcjonowania Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (np. jak ustalane są kursy notowanych instrumentów, jak kupić lub sprzedać akcje itp.)
- Inwestowanie, instrumenty inwestycyjne, rynek finansowy
- Podatki, system podatkowy
- Finanse publiczne – kwestie związane z gromadzeniem i wydatkowaniem pieniędzy przez państwo i instytucje sektora publicznego
- System emerytalny
- Przedsiębiorczość
- Ubezpieczenia
- Zaciąganie i spłata kredytów i pożyczek
- Bezpieczeństwo cyfrowe (cyberbezpieczeństwo) w kontekście finansów
- Oszczędzanie i sposoby oszczędzania
- Świadoma konsumpcja (świadomość mechanizmów reklamy i sprzedaży, znajomość technik ograniczania wydatków itp.)
- Płatności bezgotówkowe
- Zarządzanie budżetem domowym
- Trudno powiedzieć

Pytanie: W których obszarach wiedzy finansowej odczuwasz największy niedobór wiedzy?

Obszary niedoboru wiedzy

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

► Najczęściej wskazywanym obszarem niedoboru wiedzy finansowej są kryptowaluty (32%), a następnie zagadnienia związane z funkcjonowaniem Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (26%) oraz szeroko rozumiane inwestowanie i rynek finansowy (25%). Oznacza to, że największe poczucie braków dotyczy obszarów inwestycyjnych – zwłaszcza tych bardziej złożonych i obarczonych wyższym ryzykiem. Rzadziej wskazywane są niedobory wiedzy w zakresie podatków (18%), finansów publicznych (15%) oraz systemu emerytalnego (14%), natomiast relatywnie niewielu respondentów dostrzega braki w obszarach codziennych finansów, takich jak oszczędzanie (7%), płatności bezgotówkowe (5%) czy zarządzanie budżetem domowym (3%). Wyniki sugerują, że Polacy wyraźnie częściej odczuwają deficyty wiedzy w obszarach inwestycyjnych i systemowych niż w zakresie finansów osobistych. Jednocześnie wysoki odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć” (21%) może wskazywać na ograniczoną świadomość własnych braków kompetencyjnych lub trudność w ich precyzyjnym zidentyfikowaniu.

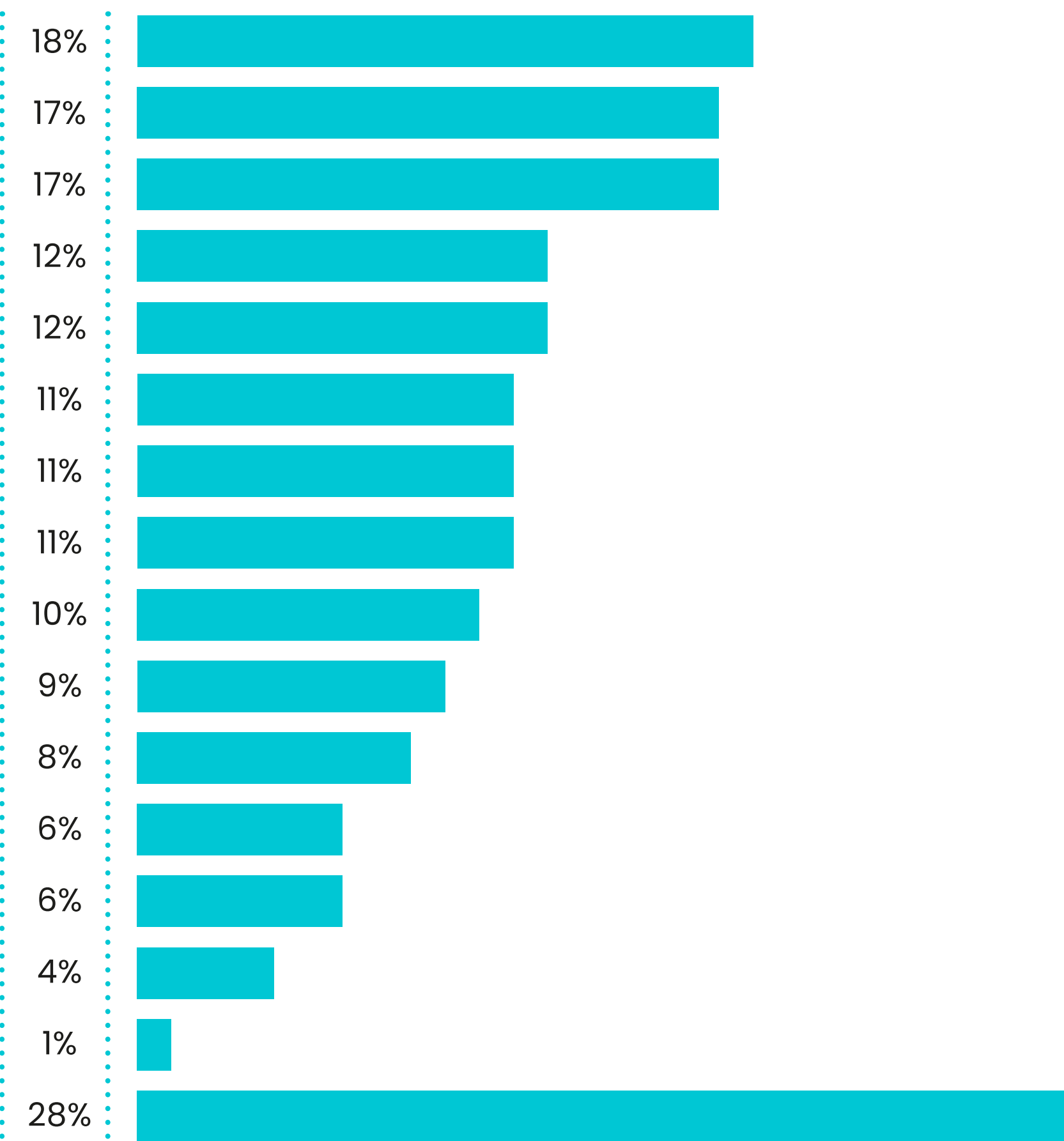
Istotnie wyżej w populacji ↑

oszczędzanie i sposoby oszczędzania	wiek: 18-24 lata i 25-34 lata
inwestowanie, instrumenty inwestycyjne, rynek finansowy	płeć: kobiety; wiek: 45-54 lata
zaciąganie i spłata kredytów i pożyczek	płeć: mężczyźni
ubezpieczenia	wiek: 18-24 lata
podatki, system podatkowy	wiek: 18-24 lata
system emerytalny	wiek: 18-24 lata
finanse publiczne	płeć: kobiety; wykształcenie: podstawowe/zasadnicze zawodowe
kryptowaluty	wiek: 45-54 lata
zasady funkcjonowania Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie	płeć: kobiety

Obszary wymagające poprawy

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

- System emerytalny
- Podatki, system podatkowy
- Inwestowanie, instrumenty inwestycyjne, rynek finansowy
- Kryptowaluty
- Oszczędzanie i sposoby oszczędzania
- Przedsiębiorczość
- Bezpieczeństwo cyfrowe (cyberbezpieczeństwo) w kontekście finansów
- Zasady funkcjonowania Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (np. jak ustalane są kursy notowanych instrumentów, jak kupić lub sprzedać akcje itp.)
- Ubezpieczenia
- Finanse publiczne – kwestie związane z gromadzeniem i wydatkowaniem pieniędzy przez państwo i instytucje sektora publicznego
- Zarządzanie budżetem domowym
- Świadoma konsumpcja (świadomość mechanizmów reklamy i sprzedaży, znajomość technik ograniczania wydatków etc.)
- Zaciąganie i spłata kredytów i pożyczek
- Płatności bezgotówkowe
- Inne
- Trudno powiedzieć

Pytanie: W których obszarach wiedzy finansowej odczuwa Pan/Pani największą potrzebę jej poprawy? (wielowyborowe)

Obszary wymagające poprawy

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

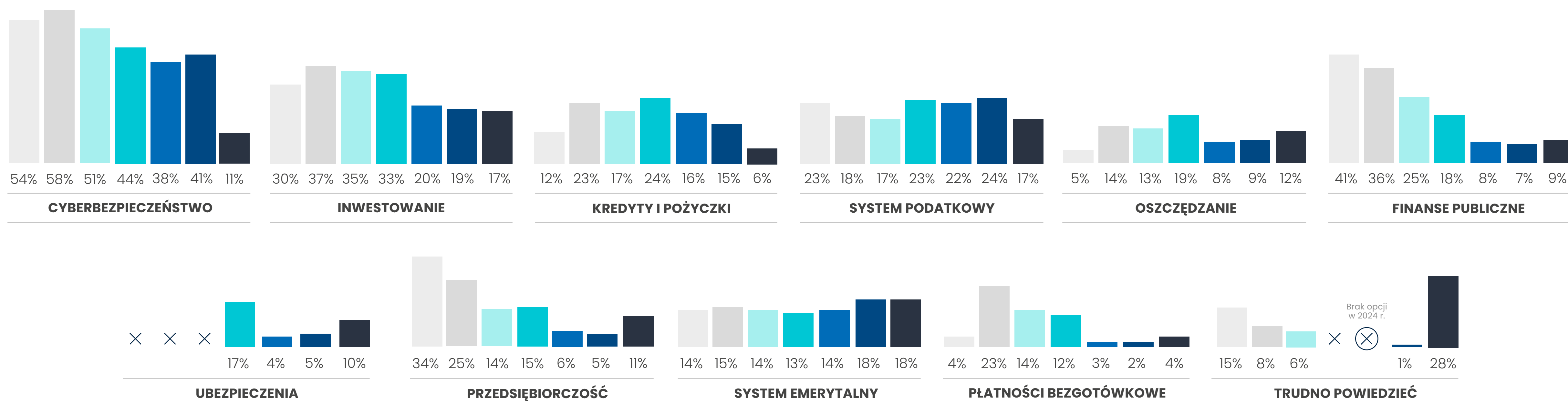
- ▶ Największą potrzebę poprawy wiedzy finansowej wskazano w obszarach systemu emerytalnego (18%), podatków (17%) oraz inwestowania i rynku finansowego (17%). Nieco mniejsze, ale wciąż istotne wskazania dotyczą kryptowalut, oszczędzania, przedsiębiorczości, bezpieczeństwa cyfrowego i zasad funkcjonowania GPW (11–12%). Pozostałe obszary – w tym ubezpieczenia, finanse publiczne, zarządzanie budżetem domowym, świadoma konsumpcja, kredyty i płatności bezgotówkowe – wskazało poniżej 10% respondentów. Wyniki pokazują, że największe braki dotyczą obszarów systemowych i inwestycyjnych, a codzienne finanse i mniej złożone kwestie są postrzegane jako mniej problematyczne.

Istotnie wyżej w populacji ↑

Kryptowaluty	pleć: mężczyźni
Zasady funkcjonowania Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie	pleć: kobiety
Podatki, system podatkowy	wiek: 18-24 lata
Przedsiębiorczość	wiek: 18-24 lata
Zaciąganie i spłata kredytów i pożyczek	wiek: 25-34 lata
Finanse publiczne	wiek: 35-44 lata
Inwestowanie	wykształcenie: wyższe

Pytanie: W których obszarach wiedzy finansowej odczuwa Pan/Pani największą potrzebę jej poprawy? (wielowyborowe)

Obszary wymagające poprawy

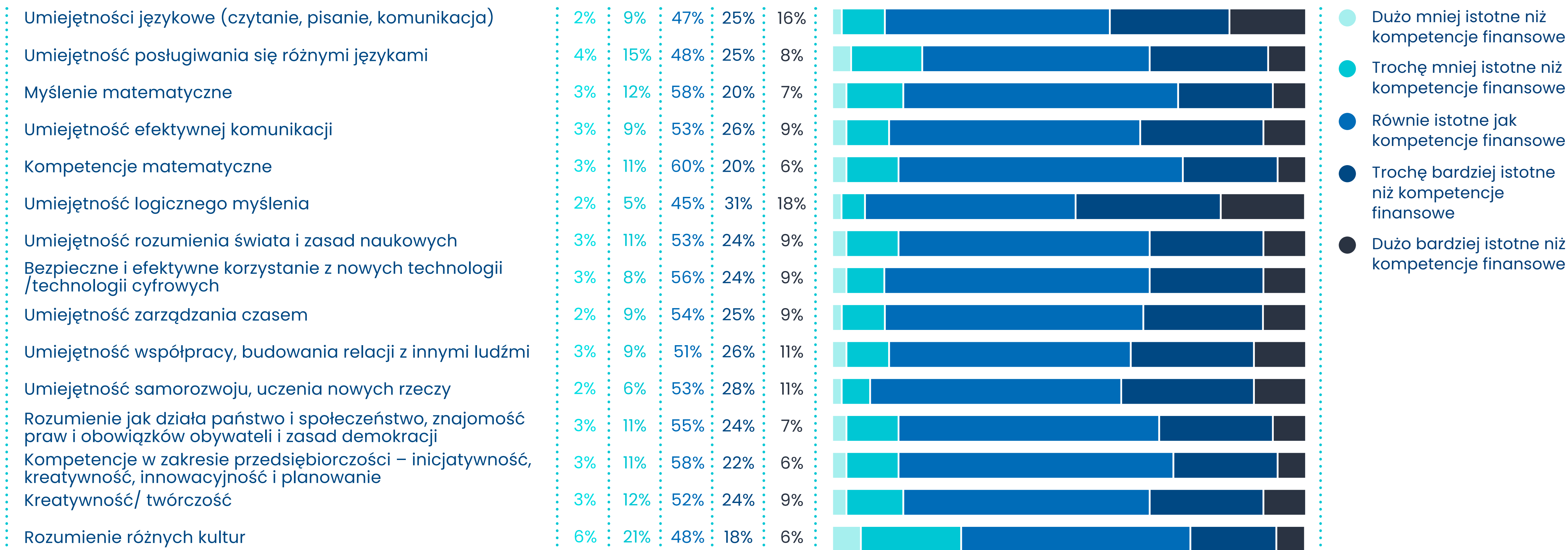

Pytanie: W których obszarach wiedzy finansowej odczuwa Pan/Pani największą potrzebę jej poprawy? (wielowyborowe)

● 2020 ● 2021 ● 2022 ● 2023 ● 2024 ● 2025 ● 2026

Postrzeganie znaczenia kompetencji ekonomicznych na tle kluczowych kompetencji

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

Pytanie: Poniżej wymieniono różne grupy kompetencji. Wskaż, jak oceniasz każdą z nich w porównaniu z kompetencjami finansowymi, odnoszącymi się do finansów osobistych.

Postrzeganie znaczenia kompetencji ekonomicznych na tle kluczowych kompetencji

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

- ▶ We wszystkich wymienionych kategoriach najczęściej wskazywaną odpowiedzią jest „równie istotne jak kompetencje finansowe”, co oznacza, że respondenci najczęściej postrzegają kompetencje finansowe jako porównywalnie ważne z innymi umiejętnościami.

Najczęściej uznawane za bardziej istotne niż kompetencje finansowe są umiejętność logicznego myślenia (31%), umiejętność samorozwoju (28%) oraz efektywna komunikacja i współpraca (26%), a także zarządzanie czasem i korzystanie z technologii cyfrowych (24–25%).

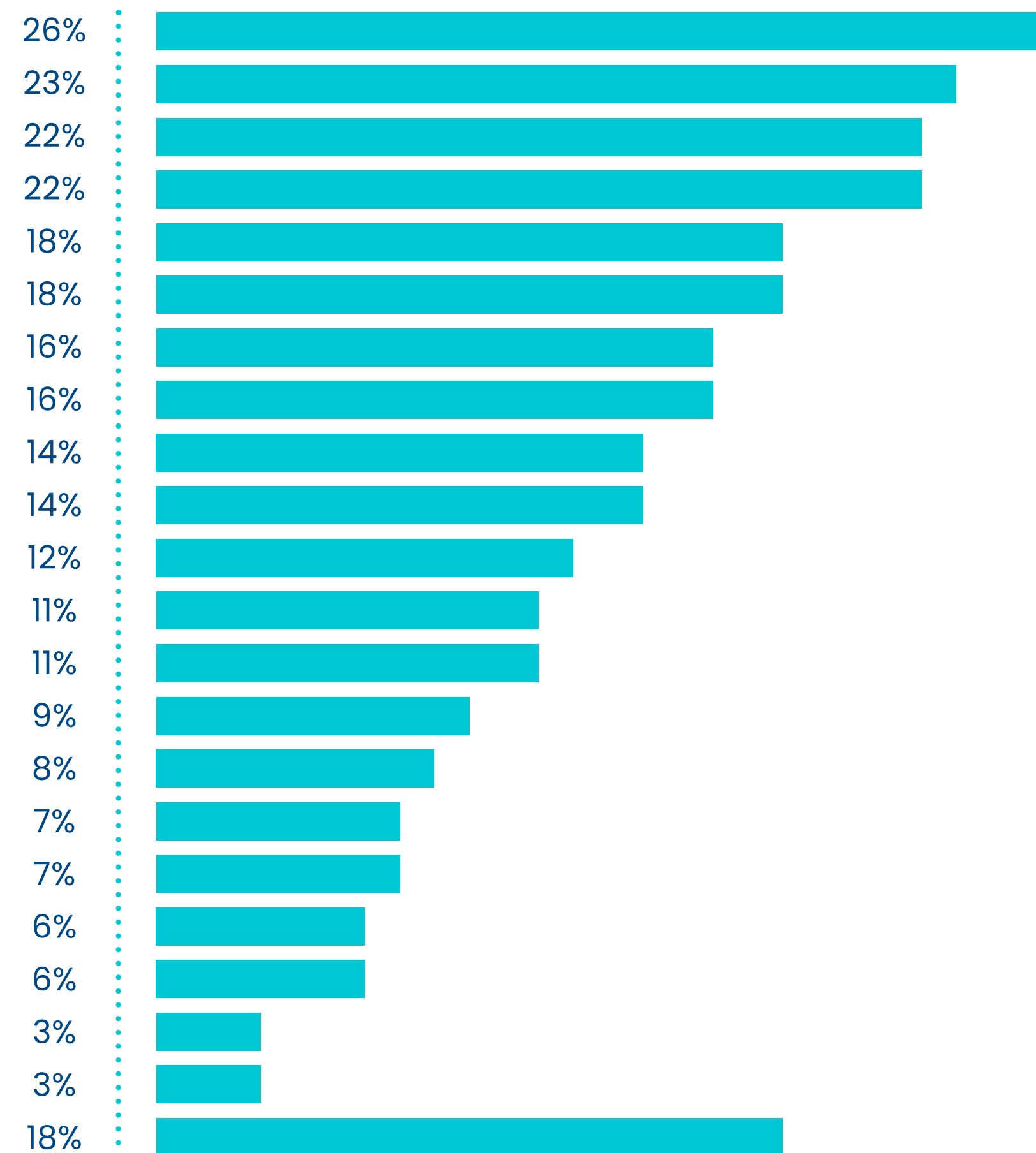
Z kolei kompetencje, w których najczęściej respondenci wskazywali, że są mniej istotne niż finansowe, to głównie rozumienie różnych kultur (27% suma „dużo mniej” i „trochę mniej”) oraz posługiwanie się językami obcymi (19%), co pokazuje, że w tym kontekście finansowym są one postrzegane jako mniej kluczowe.

Pytanie: Poniżej wymieniono różne grupy kompetencji. Wskaż, jak oceniasz każdą z nich w porównaniu z kompetencjami finansowymi, odnoszącymi się do finansów osobistych.

Poprawa poziomu wiedzy ekonomicznej

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

- Większe poczucie bezpieczeństwa finansowego
- Lepsze warunki życia
- Lepsze efekty w oszczędzaniu
- Lepsze efekty w inwestowaniu
- Lepsze gospodarowanie budżetem domowym – przychodami i wydatkami
- Umiejętność unikania pułapek oszustów finansowych
- Ograniczenie stresu związanego z własną sytuacją majątkową
- Korzystanie z ulg podatkowych i unikanie różnych obciążeń finansowych
- Wyższe wynagrodzenie
- Lepsze rozumienie mechanizmów gospodarki
- Bardziej świadoma konsumpcja
- Otrzymanie lepszej pracy
- Lepsze rozumienie umów kredytowych
- Lepsze funkcjonowanie psychiczne
- Lepsze zarządzanie spłatą zobowiązań finansowych
- Większa odporność na reklamy / promocje
- Do korzystania z dobrowolnych ubezpieczeń adekwatnie do rzeczywistych potrzeb
- Poprawa zdrowia fizycznego
- Zwiększenie umiejętności rozmowy o pieniądzu z rodziną
- Poprawa mojego wizerunku w oczach innych osób
- Poprawa relacji z partnerem/partnerką
- Nie wiem / trudno powiedzieć

Pytanie: Do czego, Pana/Pani zdaniem, może najbardziej przyczynić się poprawa poziomu Pana/Pani wiedzy ekonomicznej? (wielowyborowe)

Poprawa poziomu wiedzy ekonomicznej

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

- ▶ Poprawa wiedzy ekonomicznej jest przede wszystkim postrzegana jako sposób na zwiększenie bezpieczeństwa finansowego, lepsze warunki życia oraz efektywniejsze oszczędzanie i inwestowanie – te odpowiedzi wskazało ponad 20% respondentów. Istotne są także praktyczne korzyści w zarządzaniu budżetem domowym i ochronie przed oszustwami finansowymi (18%). Rządziej wskazywano wpływ na aspekty psychiczne, zdrowotne czy społeczne, co sugeruje, że respondenci przede wszystkim wiążą wiedzę ekonomiczną z konkretnymi decyzjami finansowymi i poczuciem stabilności.

Istotnie wyżej w populacji ↑

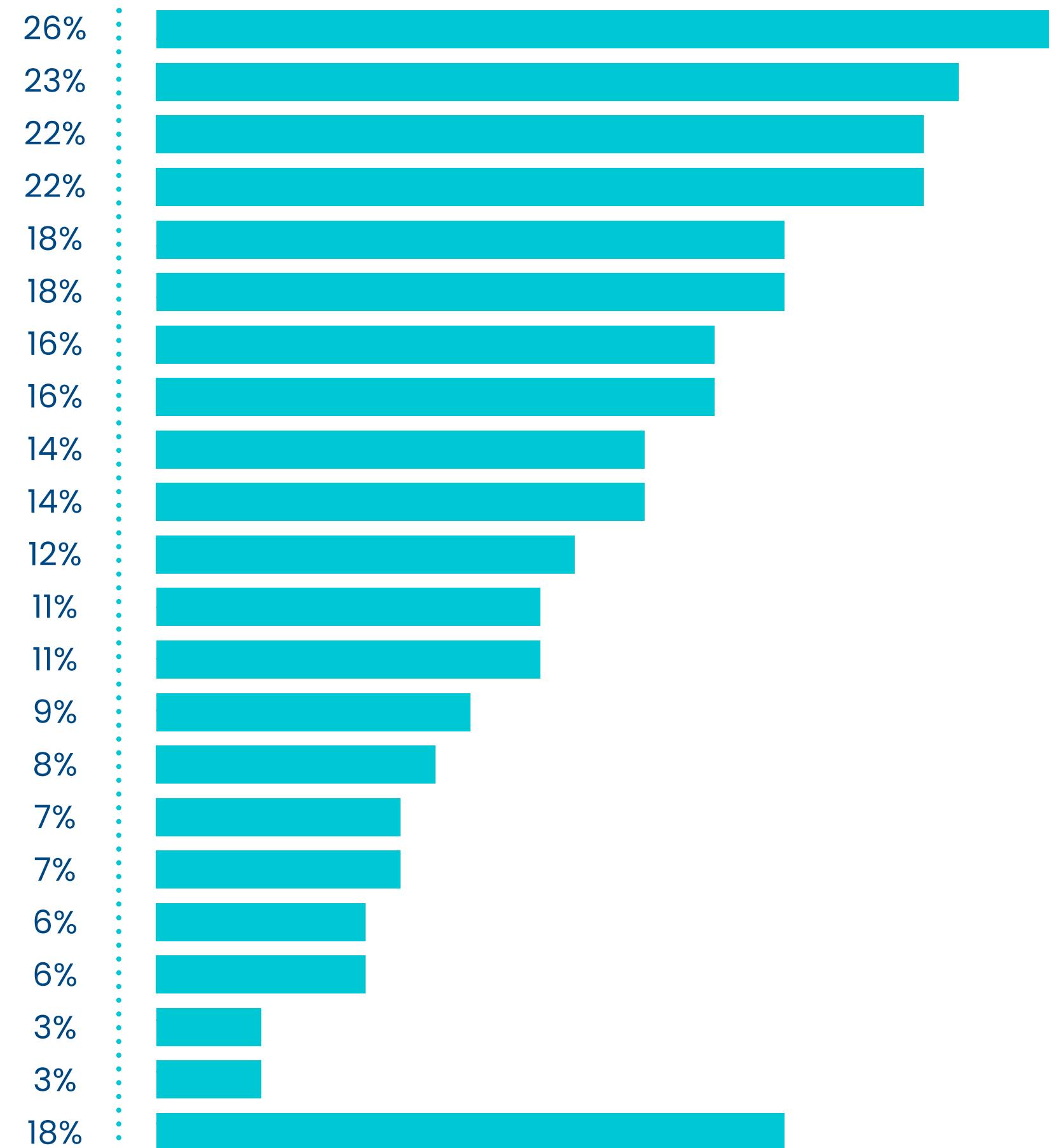
Większe poczucie bezpieczeństwa finansowego	wiek: 18-24 lata i 25-34 lata
Lepsze warunki życia: wielkość miejscowości	duże miasto (100-500 tys. mieszkańców)
Lepsze efekty w oszczędzaniu	wykształcenie: wyższe
Lepsze gospodarowanie budżetem domowym – przychodami i wydatkami	płeć: kobieta; wiek: 55-65 lata; wykształcenie: wyższe
Umiejętność unikania pułapek oszustów finansowych	wiek: 55-65 lata
Ograniczenie stresu związanego z własną sytuacją majątkową	płeć: kobieta
Korzystanie z ulg podatkowych i unikanie różnych obciążeń finansowych	wykształcenie: wyższe
Wyższe wynagrodzenie	wiek: 35-44 lata
Lepsze rozumienie mechanizmów gospodarki	wiek: 18-24 lata; wykształcenie: wyższe
Otrzymanie lepszej pracy	wiek: 18-24 lata
Lepsze funkcjonowanie psychiczne	płeć: kobieta; wielkość miejscowości: średnie miasto (20-99 tys. mieszkańców)
Lepsze zarządzanie spłatą zobowiązań finansowych	wiek: 35-44 lata
Do korzystania z dobrowolnych ubezpieczeń adekwatnie do rzeczywistych potrzeb	średnie miasto (20-99 tys. mieszkańców); wykształcenie: wyższe
Zwiększenie umiejętności rozmowy o pieniądzu z rodziną	wykształcenie: średnie
Poprawa mojego wizerunku w oczach innych osób	wykształcenie: średnie
Poprawa relacji z partnerem/partnerką	płeć: mężczyzna; wykształcenie: podstawowe

Pytanie: Do czego, Pana/Pani zdaniem, może najbardziej przyczynić się poprawa poziomu Pana/Pani wiedzy ekonomicznej? (wielowyborowe)

Poprawa poziomu wiedzy ekonomicznej

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

- Większe poczucie bezpieczeństwa finansowego
- Lepsze warunki życia
- Lepsze efekty w oszczędzaniu
- Lepsze efekty w inwestowaniu
- Lepsze gospodarowanie budżetem domowym – przychodami i wydatkami
- Umiejętność unikania pułapek oszustów finansowych
- Ograniczenie stresu związanego z własną sytuacją majątkową
- Korzystanie z ulg podatkowych i unikanie różnych obciążeń finansowych
- Wyższe wynagrodzenie
- Lepsze rozumienie mechanizmów gospodarki
- Bardziej świadoma konsumpcja
- Otrzymanie lepszej pracy
- Lepsze rozumienie umów kredytowych
- Lepsze funkcjonowanie psychiczne
- Lepsze zarządzanie spłatą zobowiązań finansowych
- Większa odporność na reklamy / promocje
- Do korzystania z dobrowolnych ubezpieczeń adekwatnie do rzeczywistych potrzeb
- Poprawa zdrowia fizycznego
- Zwiększenie umiejętności rozmowy o pieniądzu z rodziną
- Poprawa mojego wizerunku w oczach innych osób
- Poprawa relacji z partnerem/partnerką
- Nie wiem / trudno powiedzieć

Pytanie: Do czego, Pana/Pani zdaniem, może najbardziej przyczynić się poprawa poziomu Pana/Pani wiedzy ekonomicznej? (wielowyborowe)

WIEDZA
obiektywnie

Posiadanie podstawowej wiedzy finansowej z różnych obszarów

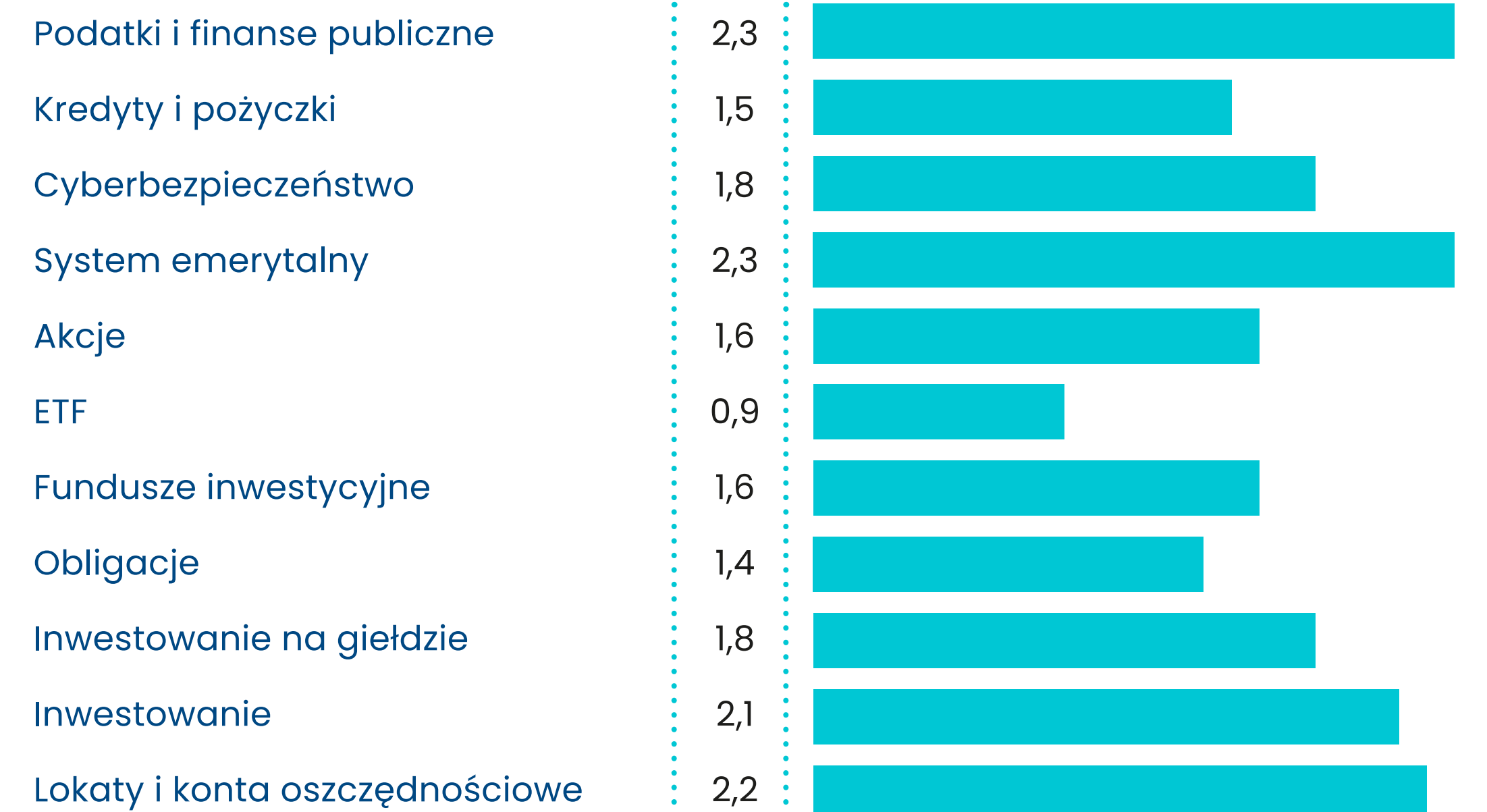
44 PYTANIA TYPU PRAWDA/FALSZ

11 OBSZARÓW TEMATYCZNYCH PYTAŃ, PO CZTERY PYTANIA NA KATEGORIĘ:

- Podatki i finanse publiczne
- Kredyty i pożyczki
- Cyberbezpieczeństwo
- System emerytalny
- Akcje
- ETF
- Fundusze inwestycyjne
- Obligacje
- Inwestowanie na giełdzie
- Inwestowanie
- Lokaty i konta oszczędnościowe

WYNIK W KAŻDYM OBSZARZE MIEŃCI SIĘ W PRZEDZIALE OD 0 DO 4 PKT

W każdej kategorii można było uzyskać od 0 do 4 pkt.

Posiadanie podstawowej wiedzy finansowej z różnych obszarów

- ▶ Analiza wyników testu wiedzy ekonomicznej pokazuje, że respondenci najlepiej orientują się w podatkach i finansach publicznych (2,3/4) oraz w systemie emerytalnym (2,3/4) i lokatach oraz kontach oszczędnościowych (2,2/4), co wskazuje na relatywnie dobrą znajomość podstawowych zagadnień systemowych i ochrony kapitału. Najłabiej wypadły tematy bardziej złożone lub specjalistyczne, takie jak ETF (0,9/4), obligacje (1,4/4) czy akcje i fundusze inwestycyjne (1,6/4), co sugeruje ograniczoną wiedzę w zakresie inwestowania i rynków finansowych.

Różnice płciowe pokazują, że mężczyźni osiągają wyższe wyniki w większości obszarów, z wyjątkiem podatków, cyberbezpieczeństwa i systemu emerytalnego, gdzie wiedza jest zbliżona. Z kolei wiek koreluje z wiedzą – starsi respondenci osiągają lepsze wyniki, poza ETF, który pozostaje trudny niezależnie od wieku. Nie zaobserwowano natomiast prostoliniowej zależności wyników z wykształceniem, co sugeruje, że formalna edukacja nie przekłada się automatycznie na praktyczną wiedzę ekonomiczną.

Wyższe średnie w populacji:

Płeć: mężczyźni – w większości obszarów, za wyjątkiem Podatki i finanse publiczne; Cyberbezpieczeństwo i System emerytalny, gdzie nie ma różnic.

Wiedza rośnie z wiekiem, poza ETF, gdzie podobna niezależnie od wieku.

Nie ma prostoliniowej zależności z wykształceniem.

ZACHOWANIA

oszczędnościowe/ inwestycyjne

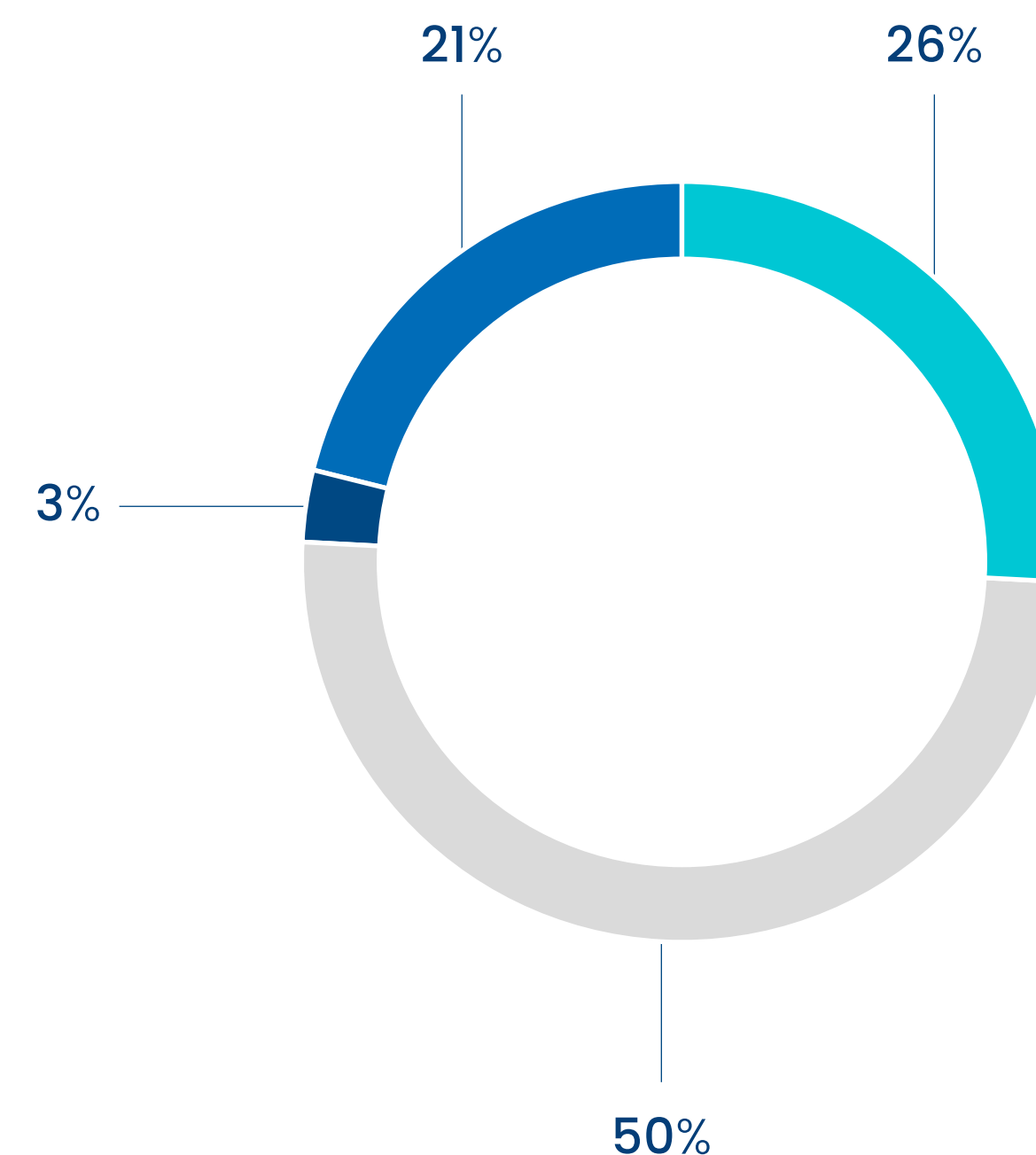
Oszczędzanie i inwestowanie

- ▶ Większość Polaków podejmuje działania związane z gromadzeniem środków – połowa oszczędza pieniądze, a 21% zarówno oszczędza, jak i inwestuje. Jednocześnie co czwarty badany (26%) nie oszczędza ani nie inwestuje, co może świadczyć o niskiej świadomości finansowej lub ograniczeniach dochodowych. Najmniej osób angażuje się wyłącznie w inwestowanie (3%), co sugeruje, że inwestycje wciąż są niszową praktyką i częściej łączą się z oszczędzaniem niż funkcjonują samodzielnie.

Istotnie wyżej w populacji ↑

Nie oszczędzam i nie inwestuję	wiek: 55-65 lat; wielkość miejsca zamieszkania: wieś
Inwestuję (przynajmniej część środków)	płeć: mężczyzna; wykształcenie: wyższe
Wyłącznie oszczędzam	płeć: kobieta; wykształcenie: średnie

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

- nie oszczędzam i nie inwestuję pieniędzy
- oszczędzam pieniądze
- inwestuję pieniądze
- oszczędzam i inwestuję pieniądze

Inwestowanie na rynku kapitałowym fakty i marzenia

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

- ▶ 24% badanych deklaruje, że inwestuje na rynku kapitałowym. Dlaczego pozostałe 76% tego nie robi?

Niemal połowa (48%) Polaków, którzy obecnie nie inwestują na rynku kapitałowym, chciałaby to rozpocząć, przy czym 16% deklaruje, że mogłoby sobie na to finansowo pozwolić, lecz powstrzymują ich różne obawy i przekonania.

Istotnie wyżej w populacji ↑

Inwestują na rynku kapitałowym	płeć: mężczyźni; wiek: 25-34 lata; wykształcenie: wyższe
Nie inwestują na rynku kapitałowym	płeć: kobieta, wiek: 55-65 lat; wykształcenie: zasadnicze zawodowe i średnie
Nie chcą inwestować	płeć: kobiety; wiek: 35-44 lata; wykształcenie: podstawowe
Nie inwestują, bo powstrzymują ich różne myśli	wiek: 35-44 lata; wykształcenie: wyższe

- nie chciał(a)bym inwestować na rynku kapitałowym
- chciał(a)bym, ale nie mam środków finansowych
- chciał(a)bym i mam na to środki finansowe, ale różne myśli, refleksje mnie powstrzymują

Inwestowanie na rynku kapitałowym fakty i marzenia

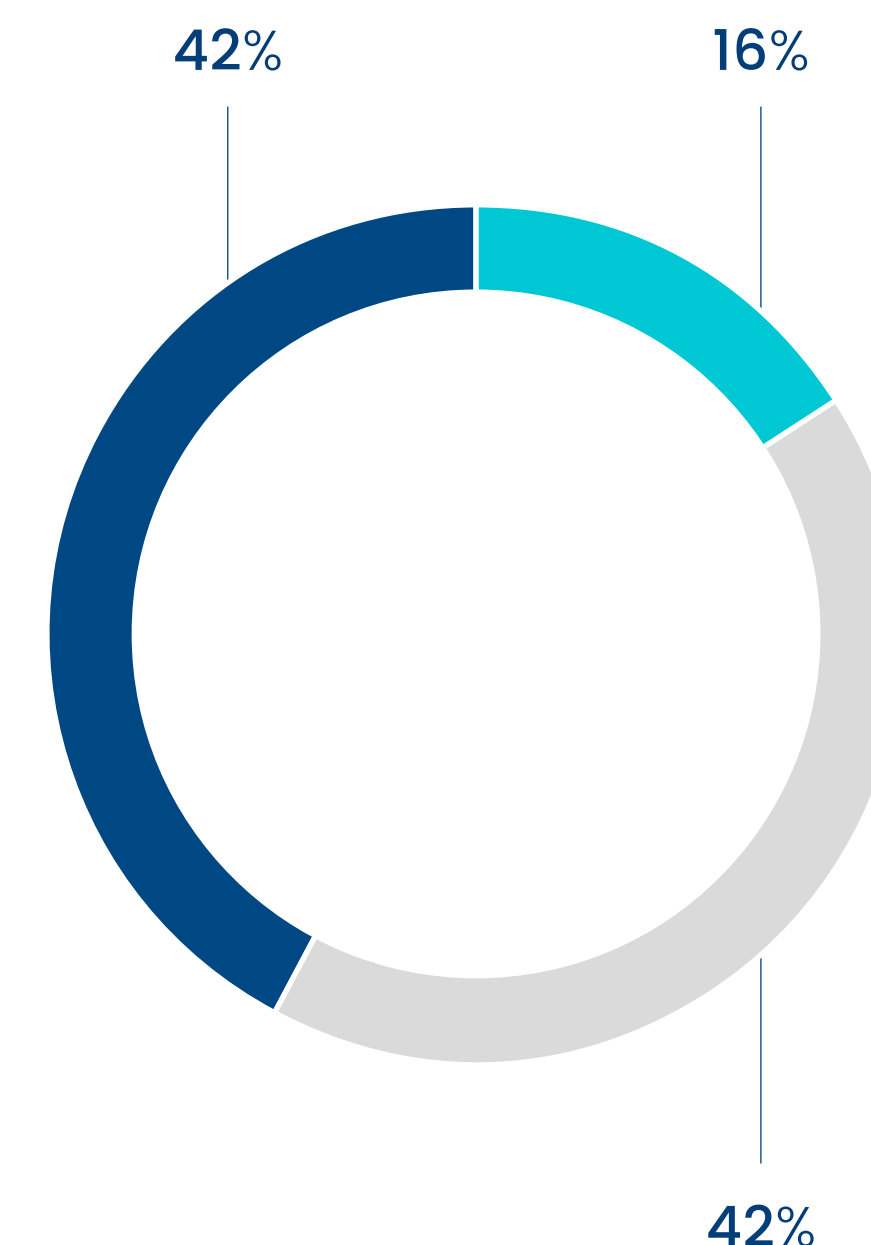
Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

- ▶ 24% badanych deklaruje, że inwestuje na rynku kapitałowym. Dlaczego nie inwestują więcej pieniędzy?

84% Polaków inwestujących obecnie na rynku kapitałowym chciałoby inwestować więcej pieniędzy, przy czym dokładnie połowę stanowią osoby, które mogłyby sobie na to finansowo pozwolić, lecz różne obawy i przekonania powstrzymują je przed tym.

Istotnie wyżej w populacji ↑

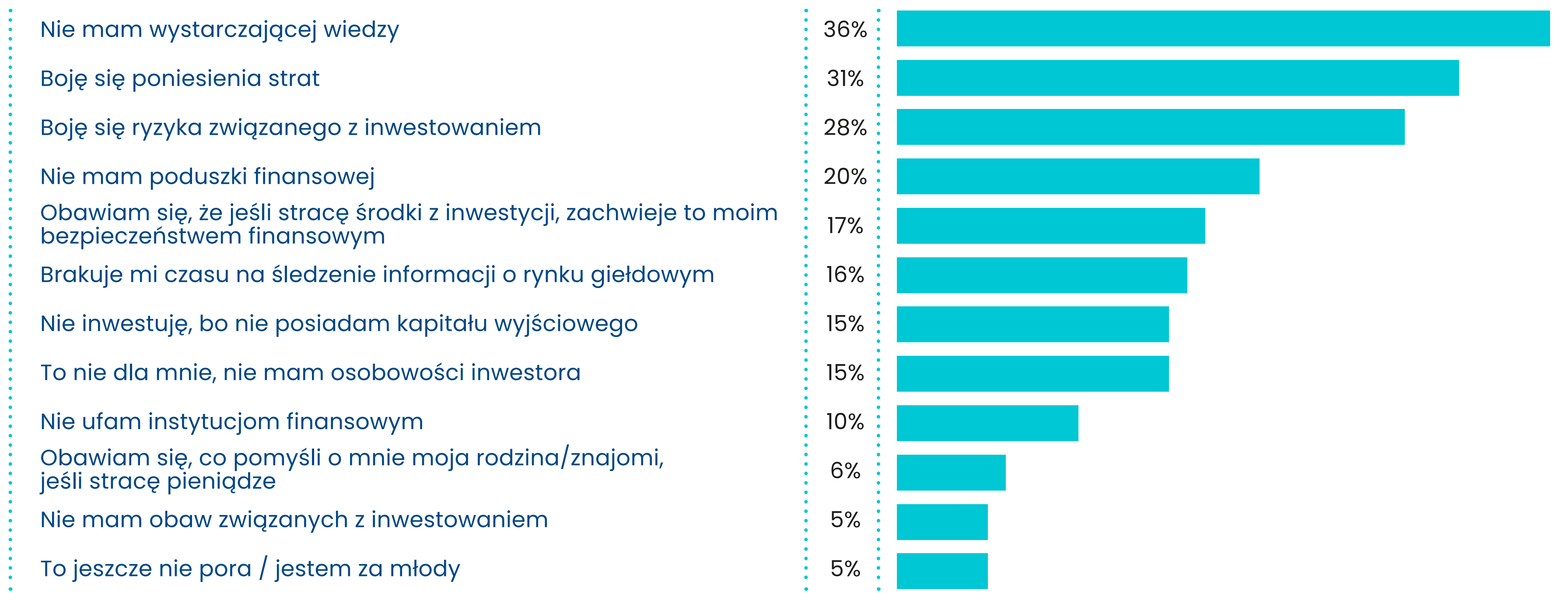
Nie inwestują więcej, bo nie mają środków	wiek: 18-24 lata
Nie inwestują, bo powstrzymują ich różne myśli	wykształcenie: podstawowe

- nie chciał(a)bym inwestować więcej pieniędzy na rynku kapitałowym
- chciał(a)bym, ale nie mam środków finansowych
- chciał(a)bym i mam na to środki finansowe, ale różne myśli, refleksje mnie powstrzymują

Obawy związane z inwestowaniem na GPW

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

Pytanie: Jakie ma Pan/i obawy związane z inwestowaniem na Giełdzie Papierów Wartościowych?

Obawy związane z inwestowaniem na GPW

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

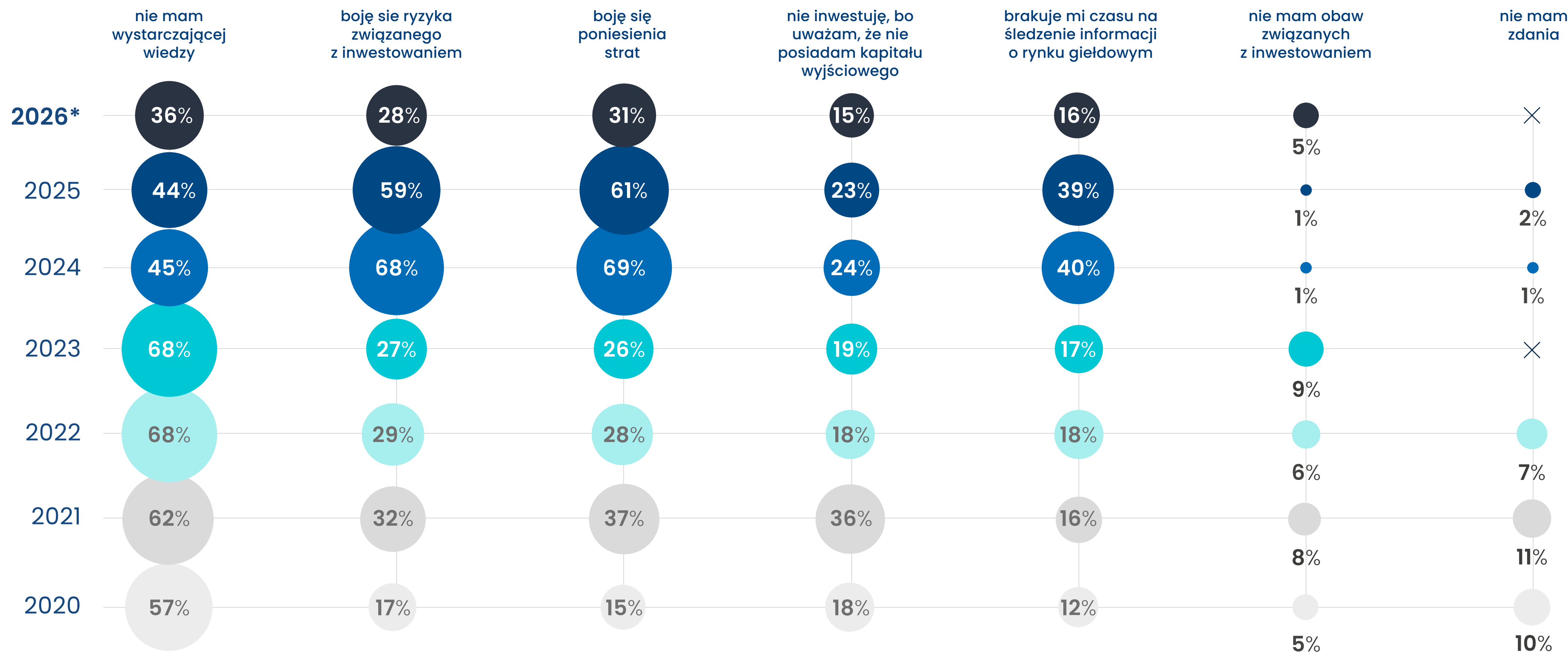
- ▶ Najczęstsze obawy Polaków związane z inwestowaniem na GPW dotyczą braku wiedzy (36%) oraz lęku przed stratami i ryzykiem (28–31%), co wskazuje, że głównym hamulcem są czynniki poznawcze i emocjonalne. Kolejne bariery to brak poduszki finansowej, kapitału początkowego oraz ograniczenia czasowe, a znacznie mniej osób obawia się opinii innych czy instytucji finansowych (6–10%). Tylko niewielki odsetek respondentów nie ma żadnych obaw lub uważa, że to jeszcze nie jest odpowiedni moment (po 5%).

Istotnie wyżej w populacji ↑

Nie mam wystarczającej wiedzy	płeć: kobiety; wiek: 35-44 lata
Boję się ryzyka związanego z inwestowaniem	płeć: kobiety
Obawiam się, że jeśli stracę środki z inwestycji, zachwieje to moim bezpieczeństwem finansowym	płeć: kobiety; wykształcenie: wyższe
Brakuje mi czasu na śledzenie informacji o rynku giełdowym	wykształcenie: podstawowe
To nie dla mnie, nie mam osobowości inwestora	płeć: kobiety
Nie ufam instytucjom finansowym	płeć: mężczyźni; wiek: 55-65 lat
Obawiam się, co pomyśli o mnie moja rodzina/znajomi, jeśli stracę pieniądze	płeć: mężczyźni
Nie mam obaw związanych z inwestowaniem	płeć: mężczyźni

Obawy związane z inwestowaniem

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

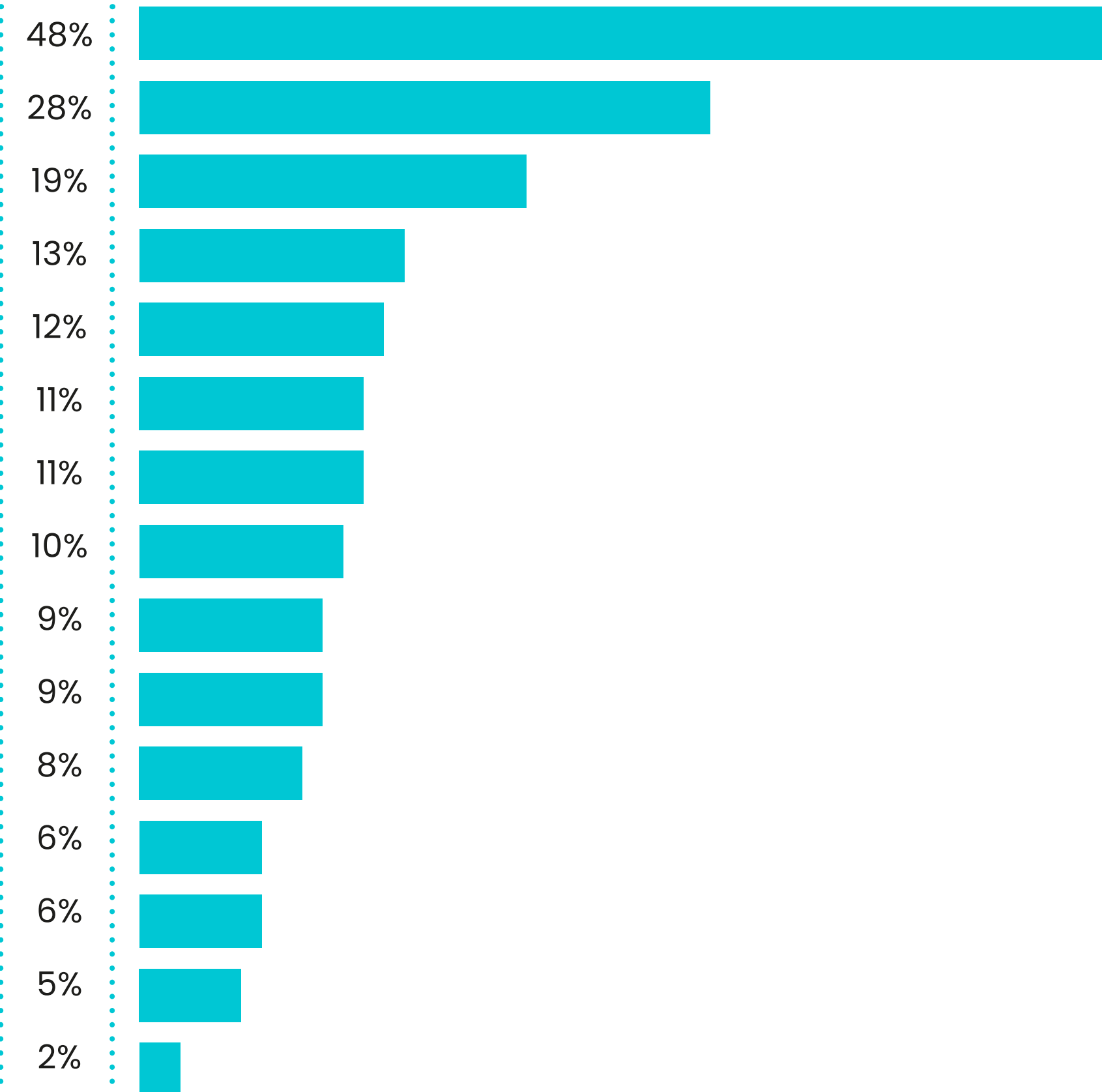
Pytanie: Jakie ma Pana/Pani obawy związane z inwestowaniem na Giełdzie Papierów Wartościowych? (wielowyborowe)

*w tej edycji badania uwzględniono 6 dodatkowych kategorii obaw, które łącznie uzyskały wskazania na poziomie 75% próby, co wskazuje, że część obaw wskazywanych w poprzednich edycjach, znalazło teraz bardziej precyzyjne dopasowanie.

Wykorzystanie oszczędności

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

- Trzymam je w banku, na lokacie terminowej lub koncie oszczędnościowym
- Trzymam je w banku, na koncie, z którego regularnie korzystam
- Trzymam je w domu
- Zainwestowałem w nieruchomości w Polsce
- Zainwestowałem je w obligacje skarbowe
- Kupiłem zagraniczną walutę
- Przeznaczyłem je na IKE/IKZE
- Kupiłem przedmioty wartościowe (np. obrazy) lub złoto
- Wykupiłem ubezpieczenie na życie
- Przeznaczyłem je na PPK
- Zainwestowałem je w akcje spółek na giełdzie papierów wartościowych
- Zainwestowałem je w jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego (TFI)
- Zainwestowałem je w ETF-y
- Zainwestowałem w kryptowalutę
- Zainwestowałem w nieruchomości za granicą

Wykorzystanie oszczędności

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

- Najczęściej Polacy przechowują swoje oszczędności w banku – na lokatach lub kontach oszczędnościowych (48%) oraz na kontach, z których regularnie korzystają (28%), a prawie co piąty trzyma je w domu (19%). Wśród form inwestycji najpopularniejsze są nieruchomości w Polsce (13%), obligacje skarbowe (12%) oraz IKE/IKZE i waluty zagraniczne (po 11%). Znacznie mniej osób inwestuje w akcje, fundusze inwestycyjne, ETF-y, kryptowaluty czy nieruchomości za granicą (2–8%), co pokazuje, że Polacy wciąż preferują bezpieczne i tradycyjne formy oszczędzania ponad bardziej złożone inwestycje.

Istotnie wyżej w populacji ↑

Trzymam je w banku, na lokacie terminowej lub koncie oszczędnościowym	płeć: kobiety; wiek: 55–66 lat; wykształcenie: wyższe
Trzymam je w banku, na koncie, z którego regularnie korzystam	wiek: 55–66 lat
Zainwestowałem je w obligacje skarbowe	wykształcenie: wyższe
Kupiłem zagraniczną walutę	płeć: mężczyźni
Przeznaczyłem je na IKE/IKZE	wiek: 25–34 lat; wykształcenie: wyższe
Przeznaczyłem je na PPK	wiek: 35–44 lat
Zainwestowałem je w akcje spółek na giełdzie papierów wartościowych	płeć: mężczyźni; wiek: 25–34 lat
Zainwestowałem je w jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego (TFI)	płeć: mężczyźni
Zainwestowałem je w ETF-y	płeć: mężczyźni; wiek: 25–34 lat
Zainwestowałem w kryptowalutę	płeć: mężczyźni; wiek: 25–34 lat
Zainwestowałem w nieruchomości za granicą	płeć: mężczyźni wiek: 18–24 lata; 25–34 lat

Cele oszczędzania

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

Po prostu odkładam na zabezpieczenie przyszłości / na przyszłe potrzeby

Dla zabezpieczenia swojej przyszłości na emeryturze

Na wypoczynek – wakacje, podróż zagraniczną, urlop

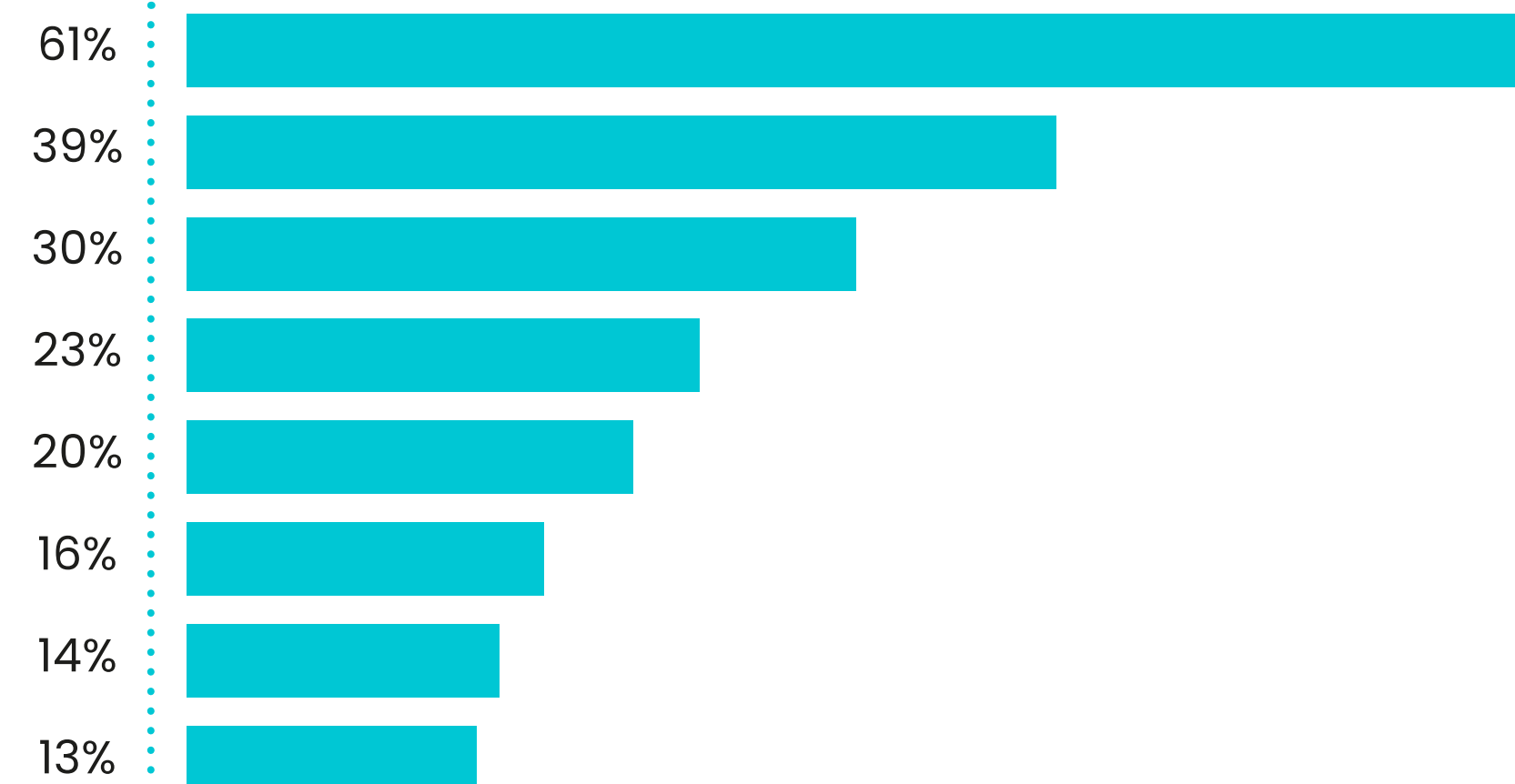
Na wyposażenie domu – remont, zakup sprzętów RTV/AGD, meble

Na zakup nieruchomości / domu / mieszkania / działki

Na kupno samochodu

Na potrzeby dzieci

Na przyjemności (np. koncert, kino ...)

Cele oszczędzania

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

- ▶ Głównym celem oszczędzania Polaków jest zabezpieczenie przyszłości i przyszłych potrzeb (61%), w tym przygotowanie się na emeryturę (39%). Znaczące są też oszczędności na wypoczynek (30%), wyposażenie domu (23%) oraz zakup nieruchomości (20%). Mniej osób oszczędza na samochód, potrzeby dzieci czy przyjemności, co pokazuje, że dominującą motywacją jest bezpieczeństwo i stabilność finansowa, a cele konsumpcyjne mają mniejsze znaczenie.

Częściej w populacji

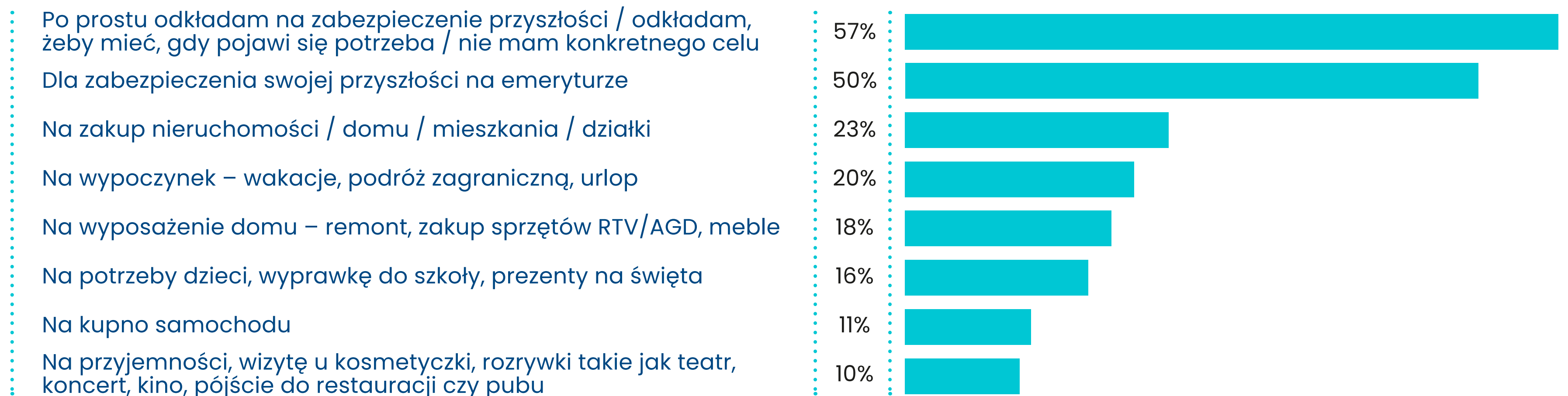
Dla zabezpieczenia swojej przyszłości na emeryturze	wiek: 55-65 lat
Na wyposażenie domu – remont, zakup sprzętów RTV/AGD, meble	wykształcenie: średnie
Na zakup nieruchomości / domu / mieszkania / działki	wiek: 25-34 lata
Na kupno samochodu	pleć: mężczyźni
Na przyjemności (np. koncert, kino ...)	wiek: 18-24 lata, 25-34 lata

Rzadziej w populacji

Po prostu odkładam na zabezpieczenie przyszłości / na przyszłe potrzeby	wiek: 25-34 lata
--	------------------

Cele inwestowania

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↑ ↓

Cele inwestowania

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

- Głównym celem inwestowania Polaków jest zabezpieczenie przyszłości i elastyczne dysponowanie środkami w razie potrzeby lub brak konkretnego celu (57%), przy czym połowa inwestujących myśli także o zabezpieczeniu finansowym na emeryturę (50%). Inne cele inwestycyjne są mniej powszechne i dotyczą głównie nieruchomości (23%), wypoczynku (20%), wyposażenia domu (18%) oraz potrzeb dzieci (16%). Cele konsumpcyjne, takie jak samochód czy przyjemności, mają zdecydowanie mniejsze znaczenie (10–11%), co pokazuje, że inwestowanie wciąż jest postrzegane głównie jako sposób na budowanie bezpieczeństwa finansowego.

Częściej w populacji

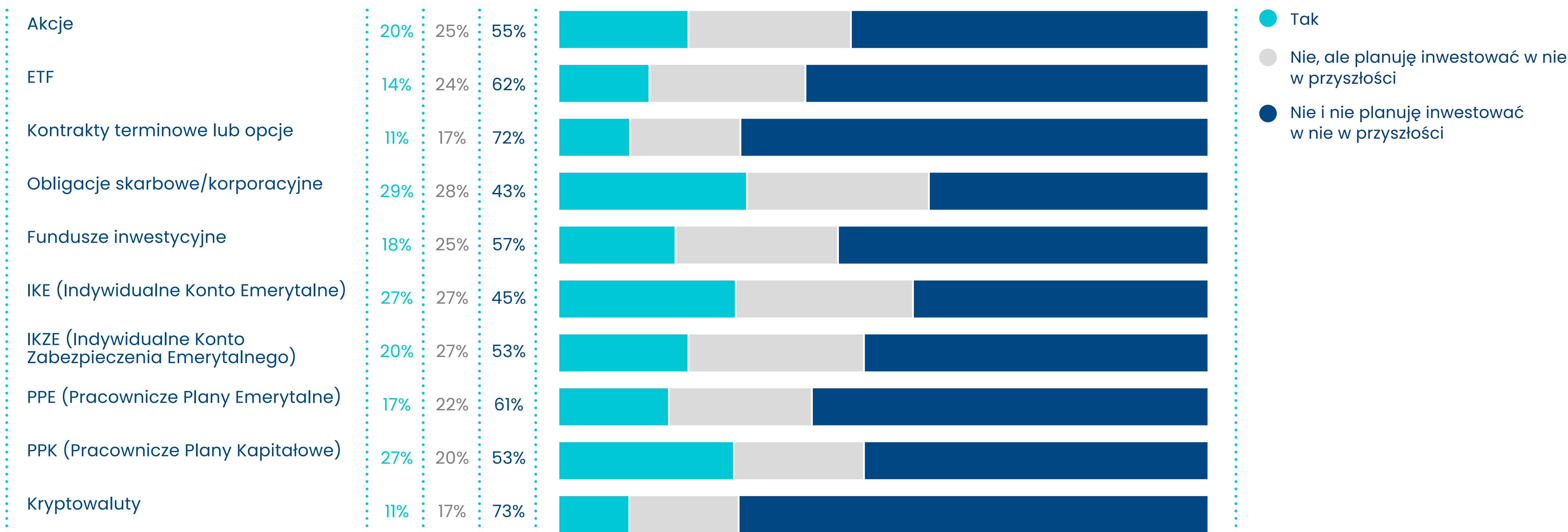
Dla zabezpieczenia swojej przyszłości na emeryturze	płeć: kobieta; wiek: 55–65 lat
Na wypoczynek – wakacje, podróż zagraniczną, urlop	płeć: mężczyzna; wiek 25–34 lata
Na wyposażenie domu – remont, zakup sprzętów RTV/AGD, meble	płeć: mężczyzna; wiek 18–24 lata
Na potrzeby dzieci	płeć: mężczyzna
Na zakup nieruchomości / domu / mieszkania / działki	płeć: kobieta; wiek 18–24 lata i 25–34 lata
Na kupno samochodu	płeć: mężczyźni
Na przyjemności (np. koncert, kino ...)	płeć: mężczyźni; wiek 18–24 lata

Rzadziej w populacji

Po prostu odkładam na zabezpieczenie przyszłości / na przyszłe potrzeby	wiek: 25–34 lata
Dla zabezpieczenia swojej przyszłości na emeryturze	wiek 18–24 lata
Na potrzeby dzieci	wiek: 55–65 lat

Oszczędzanie i inwestowanie na cele emerytalne

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

Pytanie: Czy obecnie inwestuje lub oszczędza Pan/Pani na emeryturę poprzez poniższe instrumenty finansowe? (jednowyborowe dla każdego itemu)

Oszczędzanie i inwestowanie na cele emerytalne

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

- ▶ Największa część Polaków nie inwestuje w produkty rynku kapitałowego na cele emerytalne, szczególnie omijając kontrakty terminowe, opcje, ETF-y i kryptowaluty. Najczęściej wykorzystywane są obligacje skarbowe/korporacyjne (29%), IKE (27%) oraz PPK (27%). Średnio około 23% Polaków planuje w przyszłości zabezpieczać się finansowo na emeryturę poprzez rozwiązania inwestycyjne, najczęściej w obligacje, IKE i IKZE (27–28%). Wyniki pokazują, że choć świadomość potrzeby oszczędzania na emeryturę istnieje, praktyczne zaangażowanie w instrumenty finansowe jest ograniczone, zwłaszcza w przypadku bardziej ryzykownych lub mniej znanych produktów.

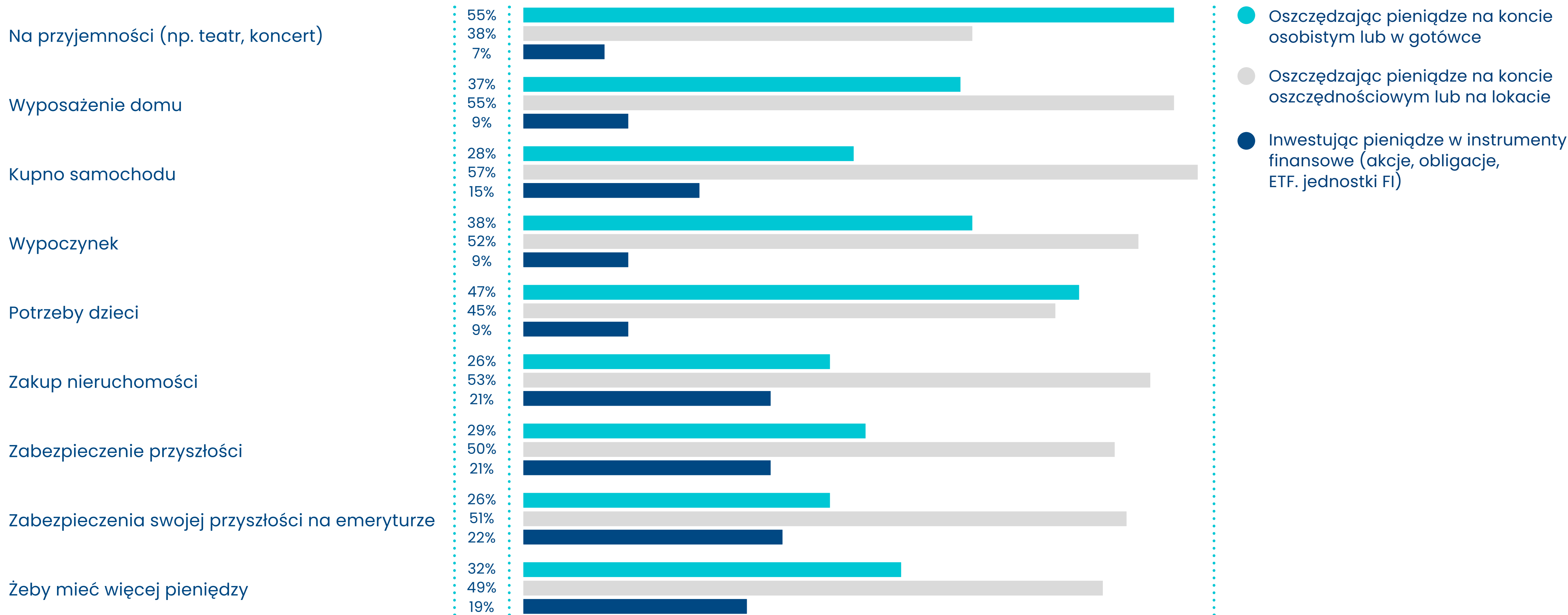
Częściej w populacji oszczędzających/inwestujących na emeryturę inwestują w:

Akcje	płeć: mężczyźni; wiek: 18-24 lata, 25-34 lata
ETF	płeć: mężczyźni; wiek: 18-24 lata, 25-34 lata
Kontrakty terminowe lub opcje	płeć: mężczyźni
Obligacje skarbowe/korporacyjne	płeć: mężczyźni; wiek: 18-24 lata, 25-34 lata
IKE	wiek: 18-24 lata
IKZE	płeć: mężczyźni; wiek: 18-24
PPE	wiek: 18-24 lata
PPK	płeć: mężczyźni; wiek: 18-24 lata, 25-34 lata
Kryptowaluty	płeć: mężczyźni; wiek: 18-24 lata
Fundusze inwestycyjne	płeć: mężczyźni

Pytanie: Czy obecnie inwestuje lub oszczędza Pan/Pani na emeryturę poprzez poniższe instrumenty finansowe? (jednowyborowe dla każdego itemu)

Najlepsze sposoby dla realizacji celów finansowych

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

Pytanie: W jaki sposób Twoim zdaniem najlepiej osiągnąć poniższe cele?

Najlepsze sposoby dla realizacji celów finansowych

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

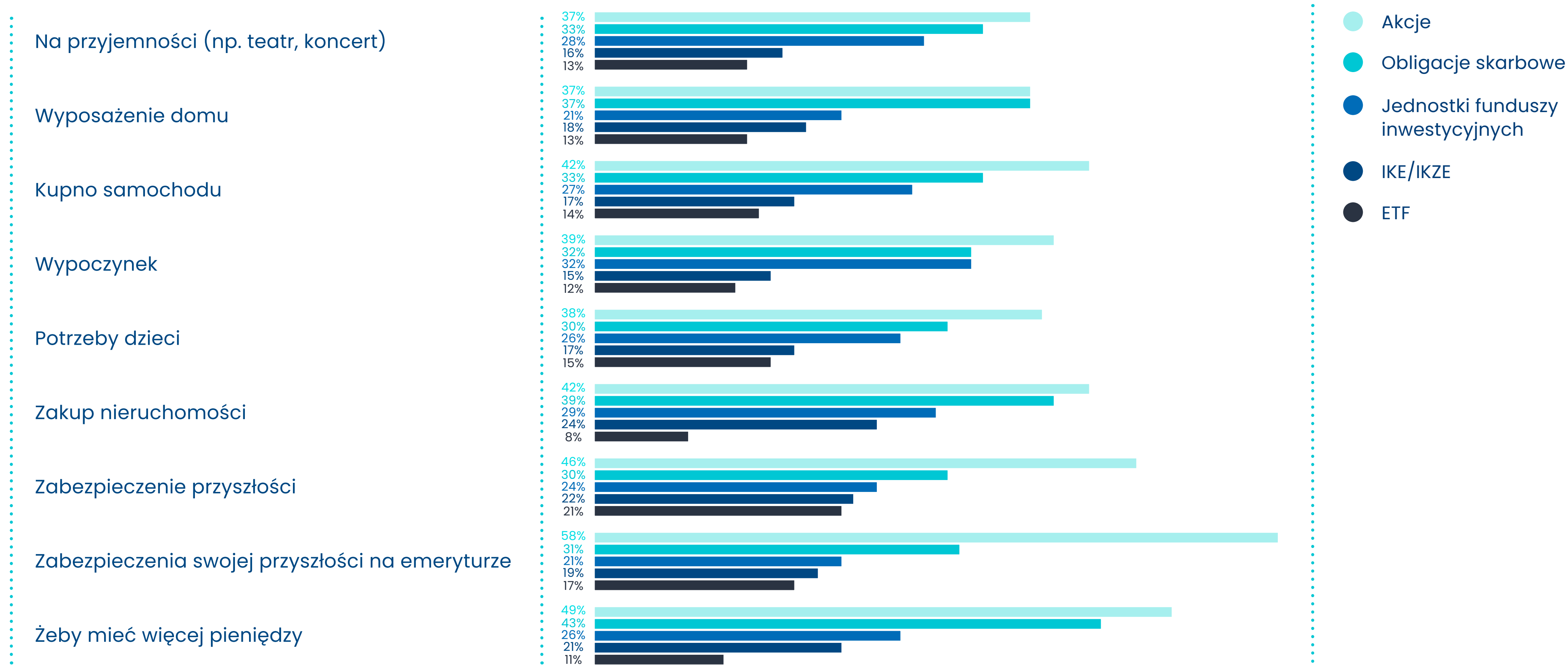
- ▶ Najlepszym sposobem realizacji drobniejszych i krótkoterminowych celów, takich jak przyjemności czy potrzeby dzieci, jest oszczędzanie na koncie osobistym lub w gotówce (47–55%). W przypadku większych zakupów i średnioterminowych celów, jak wyposażenie domu, samochód, nieruchomości czy wypoczynek, najskuteczniejsze jest oszczędzanie na koncie oszczędnościowym lub lokacie (50–57%). Inwestowanie w instrumenty finansowe jest wskazywane jako najbardziej efektywne głównie dla celów długoterminowych i ochrony przyszłości, w tym zabezpieczenia emerytalnego czy budowania większego majątku (19–22%).

Częściej w populacji inwestycje wskazywane są przez:

wiek: 18–24 lata, 25–34 lata (dla wszystkich kategorii celów); wykształcenie: podstawowe (niemal wszystkie kategorie celów)

Najlepsze sposoby dla realizacji celów finansowych poprzez inwestycje na rynku kapitałowym

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

Pytanie: W jaki sposób Twoim zdaniem najlepiej osiągnąć poniższe cele?

Najlepsze sposoby dla realizacji celów finansowych poprzez inwestycje na rynku kapitałowym

Statystycznie istotnie wyżej / niżej w danej grupie względem całej próby 18+ ↓ ↑

- ▶ Akcje są przez Polaków postrzegane jako najskuteczniejsze narzędzie osiągnięcia większości celów finansowych, zwłaszcza tych długoterminowych, takich jak zabezpieczenie przyszłości (46%) czy emerytura (58%), a także zwiększanie majątku (49%). Obligacje skarbowe uznawane są za atrakcyjne przy większych zakupach i inwestycjach o niższym ryzyku, np. nieruchomości (39%), samochód (33%) czy wypoczynek (32%). Inne instrumenty, takie jak jednostki funduszy inwestycyjnych, IKE/IKZE i ETF-y, są wskazywane rzadziej i głównie jako uzupełnienie strategii długoterminowego budowania majątku.

Dziękujemy za uwagę
